

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Minisztérium)

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bádlós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 3. szám.

1934. január 21.

A kormány munka- programmja az új esztendőre

Gömbös Gyula miniszterelnök beszéde Sátoraljaujhelyen

Vasárnap, január hó 14-én, Sátoraljaujhelyen, a Trianon által kettészelt hátramenti városban, tartott nagygyűlést a Nemzeti Egység Pártja. A nagygyűlésen résztvevett és nagyjelentőségű beszédet mondott Gömbös Gyula miniszterelnök, akit Sztranyavszky Sándor, a párt elnöke, Bessenyei Zénó, a képviselőház alelnöke, Antal István miniszteri tanácsos, sajtófőnök, továbbá számos képviselő és felsőházi tag kísért el utján. Budapesttől Sátoraljaujhelyig mindenütt lelkes ünnepelés fogadta az útutazó miniszterelnököt.

Sátoraljaujhelyen ezrekre menő tömeg ünnepelte Gömbös Gyula miniszterelnököt, amint a vasutállomástól a Városi Színházhoz, a nagygyűlés színhelyére hajtott. A színházban összezsúfolódott közönség pedig viharos éljenzéssel köszöntötte a belépő miniszterelnököt.

A nagygyűlést Kozma György főispán nyitotta meg, majd a miniszterelnök mondotta el nagy beszédét.

A miniszterelnök beszéde

— A nemzeti egység pillére a meg nem alkuvó, öncélú, magyar politika, — mondotta többek közt — pillére a függetlenséghez való ragaszkodás, pillére ennek az öncélú magyar gondolatnak minden viszonyok között való kihangsúlyozása és pillére egy új embertípus kinevelése, amely fanatikus szereti ezt a nemzetet és nem érdekből tüzi mellére jelvényünket, hanem lelkiének szent elhatározását követve, mert tudja, hogy ez az egység jelenti a magyar jövődőt.

— Az az érzésem, hogy nagy kötelességeink vannak a nemzet iránt. Kötelességünk az, hogy a rendet és a nyugalmat fenntartsuk és ne engedjük a nemzetet sem az egyik, sem a másik szélsőség felé eltéríteni. Nem egyes társadalmi osztályok érdekében folytatok politikát. Igaz magyar testvériséget hirdetek, mert tudom,

hogy szegények és gazdagok, munkaadók és munkások, a szellemi élet művelői és a fizikai munkások egyformán rá vannak utalva arra, hogy testvéri kezét fogjanak egymással.

— Nem kívánok olyan demokráciát, amely mellett a lakosság éhez, s csak a vezérek élnek jól. Ilyen demokráciából nem kérek sem én, sem azok, akik velem együtt végigélték a forradalmat. Mi népies politikát kívánunk, amely egyformán gondozza a nemzet minden tagját, de elismeri azt, hogy nincs egyenlőség emberek

és emberek között. A természet sem az egyenlőségre rendezkedett be, a szorgalmas, a tehetséges és az erkölcsös ember többet kell, hogy jelentsen a nemzet életében annál, aki nem ilyen.

— Jól tudom, hogy fájdalom hagyogtatja egyik-másik magyar testvérünk lelkét. Tudnunk kell azonban azt is, hogy a nagy nemzeteknek jellemvonása éppen az, hogy fiai nehéz időkben nem saját magukat nézik, hanem a nemzet összességének érdekét. Az olyan 40.000 holdas urak, akik

Gömbös Gyula miniszterelnök beszédet mond Sátoraljaujhelyen.

Balról-jobbra: Antal István dr. miniszteri tanácsos, sajtófőnök; báró Láng Boldizsár országgyűlési képviselő; báró Waldbott Kelemen felsőházi tag; Gömbös Gyula miniszterelnök; Kozma György dr. főispán; Sztranyavszky Sándor dr., a Nemzeti Egység Pártja elnöke; Bessenyei Zénó, a képviselőház alelnöke.

a horogkeresztes mozgalmat impotálják, kezdjék önmagukon az általuk hirdetett szociális intézkedések megtételét. Akkor majd elhiszem, hogy komoly az ő mozgalmuk, de egyébként, nem látok benne mást, mint politikai érvényesülésre irányuló törekvést, még pedig át nem gondolt politikai program alapján.

— Jól tudom, hogy mi a kötelességem. Látom, a történelmi folyamat szükségyszerűségét, amelyet istápolnom kell. A nemzetnek belső átalakulásra van szüksége a fejlődés útján, még pedig alkotmányos téren éppen úgy, mint gazdasági vonatkozásban. Semmiféle tekintetben sem lehet meghagyni a multnak azokat a csökevényeit, melyek apasztják a nemzet igazi életerejét. Senki sem és semmi sem lehet öncélú, egyedül a nemzet az! Válságos időkben a tőkének is a nemzet szolgálatába kell állania, az iparnak és bármilyen más foglalkozási ágának is át kell éreznie azt a sorsközösséget, amelyben szegény és gazdag egyaránt helyet foglal.

Egy esztendő mérlege

— Kormányzásom első esztendeje elmúlt. Politikai mérlegelentésem a következő: külpolitikailag Magyarország helyzete megerősödött. Piacok feltárással a súlyos gazdasági helyzet ellenére is, sikerült az országnak 81 millió pengős kiviteli felesleget elérnie. Amellett, hogy nehéz gazdasági helyzettel küzdök a nemzet, nagy gondolatokat is tud szolgálni, így elsősorban a revízió gondolatát. Amikor elkövetkezik majd a pillanat és nemzetközi fórum elé hivnak, mint magyar miniszterelnököt, akkor megmondom majd, hogy mit értek én a revízió alatt. De mindaddig, amíg ez nem következik be, hibának minősíteném, hogy mint magyar miniszterelnök nem hivatalos fórum előtt fejtessem ki felfogásomat.

— A külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban még csak arra akarok rámutatni, hogy külföldi utazásaimat is állandóan kifogásolták, pedig felfogásom szerint a magyar miniszterelnöknek kötelessége, hogy amikor barátságokat ápol hazája és más országok között, akkor realizálja is ezt a barátságot és megmondja a külföldi államférfiaknak, segítsünk egymáson, mert ez nekünk is hasznos, de nekem is hasznos, minthogy gazdasági krízis van.

— Amikor az elmúlt esztendő mérlegét megvonom, azt is kimondhatom, hogy a nemzet visszanyerte lelki egyensúlyát és bizakodását egy szebb magyar jövőben. Rend, nyugalom és vagyonbiztonság van és tüneteket látunk, hangsúlyozom, tüneteket arra, hogy a gazdasági élet megindult a holtpontról s megy előre az élet törvényei szerint. Reméljük, hogy a nemzetközi gazdasági helyzet meg-

változik oly módon, hogy megkönnyebbednek a magyar gazdasági élet terhei, s megszűnnek az értékesítési nehézségek.

A kormány célkitűzései

— Most legyen szabad még néhány szót a jövőről mondanom, a legközelebbi jövőről, erről az esztendőről. Külpolitikai vonatkozásban a kormány megmarad az eddig követett uton. Belső vonatkozásban általános irányelv marad az, hogy felkarolunk minden nemzeterosztó ténykedést s elnyomunk minden olyan irányzatot, amelyek romboló hatása lehet.

— Most pedig elmondom, hogy miniszterársaim milyen tervekkel foglalkoznak a legközelebbi jövőben. A belügyminiszter ur a közigazgatási bíróság és a gyámügyi közigazgatás reformján dolgozik. Igen hamar törvényjavaslatot nyújtunk be majd, amely a főváros életét lesz hitvatott szabályozni. Az igazságügy-miniszter ur nemrég nyújtotta be törvényjavaslatát a zugirásatról és most a nagy taglétszámú ügyvédi kamarák szervezetének reformján, a gyám- és nyugdíjintézetek reformján, a bírói és ügyészi fegyelmi eljárás, a perrendtartás és egyes büntetőjogi kérdések reformján dolgozik, különös tekintettel a közélet tisztaságának és a munka szabadságának védelmére. Folyamatban van a hitbizományi reform előkészítése is.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszter fő problémája a diplomás ifjak elhelyezése az állami és magán-gazdasági életben, a minisztertanácsi határozat alapján. Az állami apparátusban még ez évben 1200 egyetemi ifjút fogunk elhelyezni. A nyugdíjtörvény alapján nyugdíjazunk 2500 embert és ha fel is veszünk 1200 újat, még mindig marad 6,5 millió pengő megtakarítás a költségvetésben. A kultuszminiszter ur törvényjavaslatot készít még a gazdasági és műszaki egyetem egyesítéséről és ezáltal új ipari, műszaki és gazdasági egyetem létesítéséről. További programja a közgyűjtemények szervezetének reformja, irodalmi és művészeti tanács felállítása, középiskolai reform.

— A pénzügyminiszter ur behatóan foglalkozik a pénzügyi helyzet igazgatásával és egyszerűsítésével. A költségvetést a takarékoság és a racionalizálás jegyében készíti elő. Foglalkozik a bankfuziók kérdésével. A pénzügyminiszter programjába tartozik a gazdavédelmi akció további céltudatos szerves lebonyolítása is.

Termelési program

— A földmívelésügyi miniszter ur erdtörvényt készít elő és az irányított gazdálkodásról szóló törvényjavaslattal foglalkozik. Lehetőleg úgy

kell irányítani termelésünket, hogy az a külföldi piacokhoz alkalmazkodjék. Az sem mindegy, hogyan és mennyire fejlődik a magyar ipar. Ipar nélkül Magyarország ma már nem tudna megélni. A mai gazdasági viszonyok között az ipar nem birna megállni, ha a külső konkurrencia mellett a belső versennyel is meg kellene küzdenie. Itt tehát az arányosítás elvét kell szemelőtt tartanunk. Az egészséges közlekedésügyi politika érdekében már megtettük a szükséges személyi intézkedést. Az elmúlt esztendőben 300 kilométer utat építettünk s emellett kiépítettük Budapest—Kecskemét között a nemzetközi utszakaszt is. Ebben az évben folytatjuk a bekötő-utak építését, különös tekintettel a falvak érdekeire. A Boráros-téri hid építése folyamatban van s megépítjük a győri Kis-Duna-hidat és a vásárosnaményi Tisza-hidat. Az államvasutaknál 5,2 millió pengős beruhásat hajtunk végre. Bele kell kapcsolni az autót a vasuti forgalomba. A közlekedés fő-érhálózata a vasut marad, kiegészíti azonban majd az autóforgalom. A lényeg az, hogy teherautóállomásokon vasuti továbbításra is adhassunk fel csomagot. Ötszáz autót szereztünk már be erre a célra. Az ipari munkaszervezőintézet útján folytatjuk a beruházásokat, az árelemzés és a kartelkérdés terén haladunk tovább a megkezdett uton. A kormány az elmúlt évben 23 kartelt oszlatott fel. Lehetetlen, hogy a mezőgazdasági és ipari árak között megmaradjon a mai különbség, közelebb kell hozni őket egymáshoz, az árelemző munkára tehát igenis komoly szükség van.

Beszéde végén kijelentette a miniszterelnök, hogy csak akkor tudja történelmi hivatását teljesíteni, ha a nemzet egységes és felismeri az igazi realpolitikai szempontokat.

— Ha átérzitek, hogy sorsközösségben élünk, — mondotta — akkor jöjjetek ebbe a táborba, melynek most én vagyok a vezére és ahol csak egy jelszó van: becsülettel küzdeni a közeért!

Hosszantartó lelkes éljenzés és szűnni nem akaró taps hangzott fel a közönség soraiban a miniszterelnök beszédének befejezésekor. A tetszés csillapultával Kertész János cigándi bíró, kiscgazda szólalt fel és a zempléni gazdák nevében megköszönte a miniszterelnök látogatását. Ezután leveldi Kozma György főispán indítványára kiegészítették a Nemzeti Egység pártjának zempléni vármegyei szervezetét. A nagygyűlés a főispán lelkes zárószavaival ért véget.

Gömbös Gyula miniszterelnök ezután kíséretével a szomszédos épületbe ment, ahol többszáz terítékes diszebed volt. Az ebéden számos felköszöntő hangzott el.

A miniszterelnök és kísérete a kora délutáni órákban hagyta el Sátoraljaújhelyt.

Kuna Pál András

A magyar kisgazdatársadalmat ismét súlyos csapás érte. Egyik szerény, de jellegzetes alakja dőlt ki a sorból, aki törvényhozói mivoltában sem lett hűtlen, még egy pillanatra sem, fajtájához, falujához, népéhez. Megmaradt egyszerű földmives embernek, aki csak a vadvirágos mezőkön és az akáclobos faluban érezte jól magát.

Sokszor találkoztam vele, amikor képviselő létére is maga cipelte katonaládáját. Sokszor megkérdeztem:

— Andris bátyám, mit viszel, hogy olyan nehéz? — A felelet mindig egy volt:

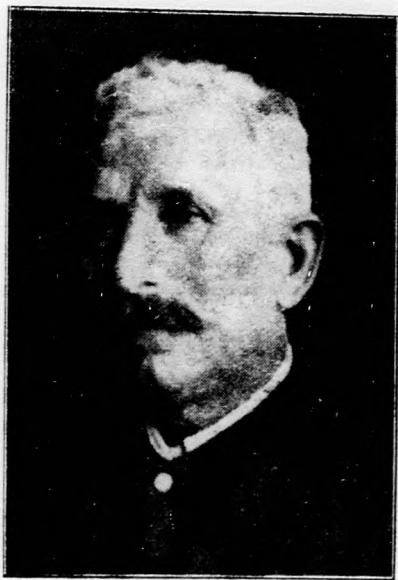
— Magamnak és a gyerekeknek elemózsiát. — Egy egész hétre valót, úgy, amint régen, amidőn munkába ment. Jellegzetes báránypőr süvege mindig a fején volt, amely érdekes, kifejező, szinte rajzra kívánczított.

Kuna Pál András, Kunszentmárton követe, nincs többé. A falu népe halálával egy újabb veszteséget könyvelhet el. Nem a ragyogó politikai szónokok közül való volt, de értelmes. Istentől adott természetes, józan eszével mindig fején találta a szöveget. Közismertek parlamenti közbeszólásai. A legnagyobb zürzavar közepette is mindig hideg aggyal és megfontoltan szólt közbe. A magyar föld nyugodtsága és szűkszavú megfontoltsága egyesült benne.

Kuna Pál András, a szentmártoni mezők dolgos embere, aki igen sokat verejtékezett a nagyszámú család eltartásáért, egy olyan érényvel dicsekedhetett, amely a mai időkben csak kevesek kiváltsága. *Tántorithatatlan hive volt népének és azoknak, akiknek táborába szegődött.* Jöhettek válságok, fordulatok, *Kuna Pál András,* mint az esküjét híven megtartó katonára, egy percre sem hagyta el a zászlót, akkor, amikor még a legjobbak is néha gyengének bizonyultak. A kisgazdapárti eszmék önzetlen és tántorithatatlan hirdetője és harcosa volt, aki fáradhatatlanul gyógyvitgatta a reábizott nép apró sebeit.

Kuna Pál András jellegzetes alakja volt a képviselőháznak. Ha majd helyét el is foglalják, Andris bátyánk bozontos, érdekes feje sokáig hiányozni fog a parlamentben. Sohasem szédítették meg a változott körülmények, sem a politikai élet szövevényes labirintusai. Magával hozta és minden megnyilatkozásában megőrizte a falusi élet tisztaságát, szabadságát, elvhűségét. *Képviselőházi felszólalásait egyszerű, keresetlen nyelven mondotta,* úgy, ahogy magyar szíve diktálta és minden szavából a falu és a gazdasors határtalan szeretete sugárzott.

A *Faluszövetség* igazgatóválasztmányi tagját veszítette el *Kuna Pál Andrásban,* aki minden törekvésünket

Kuna Pál András.

és célkitűzésünket odaadón támogatja, mert tudta és érezte, hogy a falu népének bátor, soha meg nem alkuvó harcosai és szószólói vagyunk.

Most, amikor váratlan halálát gyászoljuk és a magyar földmives-milliók nevében a kegyelet koszorúját tesszük a kunszentmártoni sírra, úgy érezzük, hogy *Kuna Pál András* lelkileg továbbra is ott áll ört mellettünk a magyar falu megpróbáltatásainak idején!

Sz. L.

Életrajza és temetése

Kuna Pál András 1866-ban született Kunszentmártonban földmivesszaladóból. Hat elemi iskolát végzett el. 1886-ban katonai szolgálatra vonult be és három év múlva tizedesi rangban bocsátották el. Tagja volt a *Katolikus Népszövetségnek.* A szövetkezeti mozgalom terén már korán tevékenykedett és több szövetkezetet alapított. A helyi lapokban gyakran felszólt a falusi nép érdekeinek védelmében. A világháborúban résztvett. A vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a *Magyar Gazdaszövetség* alelnöke volt. A proletárdiktatúra bukása után a *Kisgazdapárt* megszervezése érdekében dolgozott. Az első nemzetgyűlésen, 1922-ben a kunszentmártoni kerületet képviselte és azóta megszakítás nélkül képviselő volt. 1927-ben súlyos beteg volt, de szerencsésen felépült, míg most tüdőgyulladás vitte el 68 éves korában.

Január hó 14-én, vasárnap délután temették el *Kunszentmártonban.* A ravatalt a római katolikus templom előtt állították fel. A temetésen közel *hatezer ember* vett részt. Az országgyűlés és a Nemzeti Egység Pártja nevében vitéz *Kenyeres János* képviselő, a vármegye nevében roffi *Borbély György* főispán, az elhunyt barátai nevében *Patacsi Dénes* képviselő mondott beszédet. A ravatalt *kétszáz koszoró* borította be. A temetésen jelen volt *Mayer János* nyugalmazott földművelésügyi miniszter, sokorópátkai *Szabó István* volt kisgazdaminiszter, *Berky Gyula* országgyűlési képviselő, *Farkas Gyula,* Csongrád-megye főispánja és a politikai élet számos képviselője.

A számok reménynyújtó beszéde

A szomorú magyar közgazdasági bukácsolások lélegzetfójtó erőlökésében vigasztaló jelentést olvassunk: Magyarország külkereskedelmi mérlege az 1933. évben a múlt évivel szemben 81.1 millió pengő kiviteli többletet mutat. Hogy részletezzük is, ez évi behozatalunk 314.4 millió pengő, kivitelünk értéke pedig 395.5 millió pengőt tett összesen, a múlt évi kivitelünk pedig 334.5 millió, behozatalunk 328.5 millió pengő ára volt. A tavalyi 6 milliós aktívummal szemben tehát ez évben 81.1 millió áll szemben. A számok komoly és reménynyújtó beszéde ez. Hogy talán mégis csak boldogulás felé kezd lendülni a leláncolt magyar akarat, s félrecsuszna a gyűlölet jéghegyei az imbolygó magyar sors hajójának utjából. Minden reményünk megvan reá. Csak akarjuk is szilárd eltökéltséggel, egybefogó magyar törekvéssel. Ennek a szomorúan és szegényteljesen megcsontított magyar hazának szükségé van reá. Szüksége van arra, hogy a vérző határokon belül egybeforrott, erős és a világ gazdasági versenyében számbavett és félre nem tolnható nemzet lakjék, amely minden törekvésében legyőzhetetlen aktivitást mutat, amelyet nem szálni kell, hanem megbecsülni és értékelni. Akkor majd számíthatunk és számolnak is velünk...

Negyvenezer földes szocialisták...

De hogy ez meg is valósuljon, valóban magyarok maradjunk minden érzésünkben és elgondolásunkban. A magyar föld testvérei, a magyar haza gyermekei, a magyar mult letéteményesei s magyar ösök méltó utódai. Ne legyenek idegen bálványaink. A magyar 'tízparancsolat két kötébláját Árpád és Szent István adta. Egyiken a Haza, másikon az Isten. A harmadikat, amelyet Trianon erőszakolt, magyar ember nem fogadja el. Inkább a sötét nyomort, vagy a halált, ha kell. A magyar földön, a magyar földért. De ellene soha! Ne hirdesse a magyar föld nyomorát az, akinek negyvenezer hold jutott belőle, bármily tetszetős idegen minta után igazodik is, hanem, — amint Gömbös Gyula mondotta — „kezdje ez a földesur önmagán ezeknek a szociális eszméknek hirdetését, ezeknek a szociális intézkedéseknek a megtételét.” Akkor majd közelebb jutunk a magyar boldoguláshoz, mert kevesbedik azoknak a szegény magyar embereknek a száma, akik egyetlen egy rög tulajdonra nélkül is elszánt és bátor harcosai az ezeréves magyar mult jövő megalapozásának... Az egységes és megbonthatatlan magyar nemzeti gondolatnak...

Mutasd meg
szomszédodnak is
a VASÁRNAP-ot!

BELPOLITIKA

„A romlási folyamat megállt Magyarországon“

Imrédy Béla pénzügyminiszter az elmúlt héten *Genfben*, a *Népszövetség pénzügyi bizottsága* előtt, ismertette Magyarország pénzügyi helyzetét. A pénzügyi bizottság a tanácskozások befejezése után jelentést tett közzé, melyben megállapítja, hogy *költségvetési helyzetünk kedvezőbben alakul*; a bizottság elismeri, hogy a jogalkotási és igazgatási téren komoly lépések történtek; úgy látja, hogy az év végére, a multhoz képest, lényegesen jobb eredményre számíthatunk a költségvetési helyzet terén; a gazdasági intézkedések értékét főként abban látja, hogy első lépésül szolgálnak a belföldi hitelezők és az adós közötti rendes kapcsolat helyreállítására; végül a bizottság úgy látja, hogy az *elmúlt két év folyamán tapasztalt romlási folyamat megállt*.

A tapolcai jégkárosultak megsegítése

A Zala vármegye *tapolcai járásában jégkárt szenvedett* oly gazdaságosok megsegítése céljából, akik a pénzügyi intézkedések fennálló tartozásaik után járó folyó kamatot sem képesek megfizetni, a *belügyminiszter 59.000 pengőt fog a Pénzügyi Központnak a Magyar Nemzeti Banknál vezetett zsiszámlájára javára átutalni*.

A pénzügyminiszter felhívta a Pénzügyi Központ igazgatóságát, hogy ebből az összegből az adósok tartozásai után egyévi időtartamra járó 5 és fél százalékos kamatot a Pénzügyi Központ javára egyenként és esedékességként bocsássa rendelkezésre. Olyan adósok tartozásai után, akiknek ingatlanai védett birtokká nyilvánítottak, 1934 január 1-étől kezdődőleg magától érthetően csupán évi 4 százalékos kamattal terítendő. Az érdekelte hitelező pénzügyi intézkedésekkel szemben kikötötte a pénzügyminiszter, hogy *töketörlesztést ezektől az adósoktól egyelőre nem követelhetnek*.

Kállay miniszter Bécsben tárgyalt

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter az elmúlt héten Bécsben tartózkodott és *Stockinger* osztrák kereskedelemügyi miniszterrel együtt résztvett a magyar-osztrák vegyes bizottságok tárgyalásán. A bizottságok a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés kimélyítésére vonatkozóan folytattak fontos megbeszéléseket és Kállay miniszter külön is hosszasan tanácskozott az osztrák kereskedelemügyi miniszterrel. A magyar földmívelésügyi miniszter január 15-én tért vissza Budapestre.

Rendelet a jövedelem és vagyonadó kivetéséről

Imrédy Béla pénzügyminiszter a pénzügyi hatóságokhoz intézett körrendeletében figyelmezteti az adókövető közegeket, hogy a jövedelem- és vagyonadó 1934. évi kivetésénél *vegyék figyelembe a rossz értékesítési lehetőségeket, a magas termelési költségeket, az alacsony ter-*

ményárakat, hogy ezek alapján a nehéz gazdasági helyzet által a kellően indokolt méltányos szabályok alkalmazását nyerjenek. A miniszter a jövedelem- és vagyonadó alapjának megállapításánál a mezőgazdasági termények árának mikénti számítása, valamint a házbirtok és értékpapírok értékének megállapításáról szóló szabályokat a változó gazdasági viszonyoknak megfelelően rendezni fogja.

A dohánybevételek határidejét a Dohányjövődék a szükséghez képest meghosszabbítja

A magyar dohány nehéz értékesítésére való tekintettel, a dohányjövődék az elmúlt évben az ország dohánytermelő területeit 43.000 katasztrális holdra csökkentette. Egyrészt a területek csökkentése, másrészt a kedvezőtlen időjárás következtében, lényegesen kisebb lett a terméshozam, úgy hogy az 1933. évi magyar dohánytermés mennyisége előreláthatóan egyharmaddal kevesebb lesz, mint az előző év termése volt.

A kedvezőtlen időjárás miatt azonban nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is lényegesen rosszabbodott a dohánytermés és ennek következtében a dohánytermelők a szokottnál kisebb jövedelemhez jutnak.

A jövedelem csökkenését sok gazda a szigorú beváltásnak tulajdonítja. Ezzel szemben a tény az, hogy a Dohányjövődék éppen a rosszminőségű terméseredmény ellensúlyozására a dohánybevételek hivatalokat a dohány-

beváltási szabályok méltányos alkalmazására utasította.

Olyan hír is jelent meg, hogy a Dohányjövődék ebben az évben megrövidítette a dohánybevételek határidejét is és a gazdák nem tudják a dohányt a megállapított időpontra beszállítani. Téves ez a beállítás. A Dohányjövődék ugyan rövidebb határ-időt állapított meg a beváltásra, hiszen kevesebb a termés és az átvételre is lényegesen rövidebb időre van szükség. A termelők egy része azonban nem ezért nem tudta a határ-időt betartani, hanem azért, mert a mostani erős fagyok mellett nem tudták csomózni a dohányt. A gazdáknak azonban a késedelemből semmiféle kár nem hárl, mert a Dohányjövődék a beváltás határidejét a szükséghez képest meghosszabbítja és minden egyes termelőnek a dohány átadására olyan időpontot állapít meg, hogy kellőképpen előkészítve szállíthassák be dohánytermésüket.

18 hónapos kamatmentes hitellel lehet tenyészállatot vásárolni a tavaszi Mezőgazdasági Kiállításon

A nehéz gazdasági viszonyok ellenére is szép kilátásokkal biztat a március hó 22—26-ig tartandó országos mezőgazdasági kiállítás. A tenyésztő gazdák a súlyos pénzügyi helyzethez alkalmazkodva szabták meg tenyészállataik árát. A vásári forgalom pénzügyi lebonnyolításának megkönnyítése céljából a földmívelésügyi miniszter elő kívánja segíteni a tenyészállatok beszerzését és ebből a célból az OMGE előterjesztésére a mai rendkívül nehéz hitelviszonyok ellenére is kamatmentes úgynevezett jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett.

A hitelt igénybe vevő magántenyésztők a kölcsönösszeget 18 hónapra kapják, amelyet két egyenlő részletben 1934 november 30-ig és 1935 augusztus 31-ig kell visszafizetniük. Az igénybevett hitel kamatmentes, csupán a folyósításért és kezelésért kell évi 1 százalékos jutalékot

fizetni. Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe óhajtják venni, igénylésüket az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) *mielőtt, de legkésőbb folyó évi február 25-ig* jelentsék be. Későbbi bejelentések figyelembe nem vehetők.

A bejelentésekben a beszerezni kívánt tenyészállatok pontos megjelölése mellett ezek hozzávetőleges vételárát, az igénylő nevét, lakhelyét, az igényelt hitelösszeget és azt is közölni kell, hogy az igénylő tagja-e az OKH kötelékébe tartozó helyi szövetkezetnek, továbbá rövid, tömör formában ingatlan és ingó vagyona, valamint terhei állapota felől szintén tájékoztatást kell nyújtania. A jutalékos hitelt igénybe vevő tenyésztők részére, ha hitelképességük megállapítást nyert, az Országos Központi Hitel-szövetkezet a vásárlásra bejelentett tenyészállatok beszerzésére hitelt en-

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

gedélyez, amelynek ellenében a tenyésztő az országos mezőgazdasági kiállításon az igényelt tenyészállatokat megvásárolhatja. A hitel csak tenyész szarvasmarha, sertés és juh vásárlására vehető igénybe.

Községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe, de e helyett rendelkezésükre áll a gazdasági felügyelőségek közbenjöttével történő vásárlásoknál engedélyezett jutalék- és kamatmentes állami hitel, amely utóbbinak a keretében 30 százalékgig terjedhető árvisszatérítést is kaphatnak.

VILÁGKRÓNIKA

Genfben január hó 15-én összeült a Nemzetek Szövetségének Tanácsa 78-ik ülészakára. Az első ülések csupán alakításokkal teltek el.

Sir Robert Gower, hazánk nagy barátja, egy ellene intézett cseh sajtótámadásra válaszolva, nyílt levélben megállapítja, hogy a cseh kormány lábbal tiporja a kisebbségvédelmi szerződéseket; a legutóbbi népszámlálás eredményeit minden elképzelhető eszközzel meghamisította. Csehországnak és a többi utódállamnak lehetővé kell tenniük, hogy a kisebbségek maguk döntsenek arról, vajjon visszaakarnak-e térni az anyaországhoz. Addig nem lesz béke Európában, amíg ez meg nem történik.

Ujabb intézkedés a gazdavidelmi rendelettel kapcsolatban

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) január hó 16-iki száma közli a pénzügyminiszter 200/1934. számú rendeletét, mely azoknak a fizetéseknek módosztatit szabályozza, amelyeket a gazdavidelmi rendeletben megállapított kedvezményeket igénybevevő gazdaadósoknak nem közvetlenül az érdekelt hitelező kezéhez kell teljesíteniük. Ezeket az összegeket az ilyen fizetésre jogosult gazdaadósoknak a helyi bizottság által rendelkezésükre bocsátandó takarékpénztári csekklapon kell az illetékes adóhivatalnak, nevedévi utólagos részletekben, mindenkor legkésőbb március, június, szeptember és december végéig meg-

küldeniük. Ha azonban az igényjogosult gazdaadósnak védett birtoka 10 katasztrális holdnál nem nagyobb, vagy ha nagyobb is, de a birtok kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát meg nem halad, ugyszintén, ha védett birtoka csupán házas beltetek, a postatakarékpénztári csekklapon történő befizetést két egyenlő félévi részletben kell teljesíteni mégpedig mindenkor

legkésőbb az illető év március és szeptember havának végéig. Az érdekelt gazdaadósok mindenestre tartoznak a kedvezmény igénybevételére irányuló szándékukat legkésőbb ezévi február 28-áig bejelenteni minden olyan hitelezőjüknek, akiknek a hivatkozott rendelkezések értelmében nem közvetlenül kötelesek fizetni, ugyszintén a helyi bizottságnak is.

Megindult a jelentkezés a gazdaiifjusági csereakciókra

A Faluszövetség, — mint már jelentettük — ebben az évben is megrendezi az immár tízéves multtal bíró németországi, valamint az 1933. évben sikerrel megkezdett olaszországi és belföldi gazdaiifjusági csereakciókat. A magyar gazdaiifjak a tavasztól őszig terjedő idő alatt mintegy hat hónapot töltenek beosztási helyükön, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek. Ugy a bel-, mint a külföldi csereakciókra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vétetnek fel, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak és egy magyar, vagy külföldi csereifju családtagként való befogadását vállalják.

A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezőt ajánlani kell a szülők lakóhelyén levő Faluszövet-

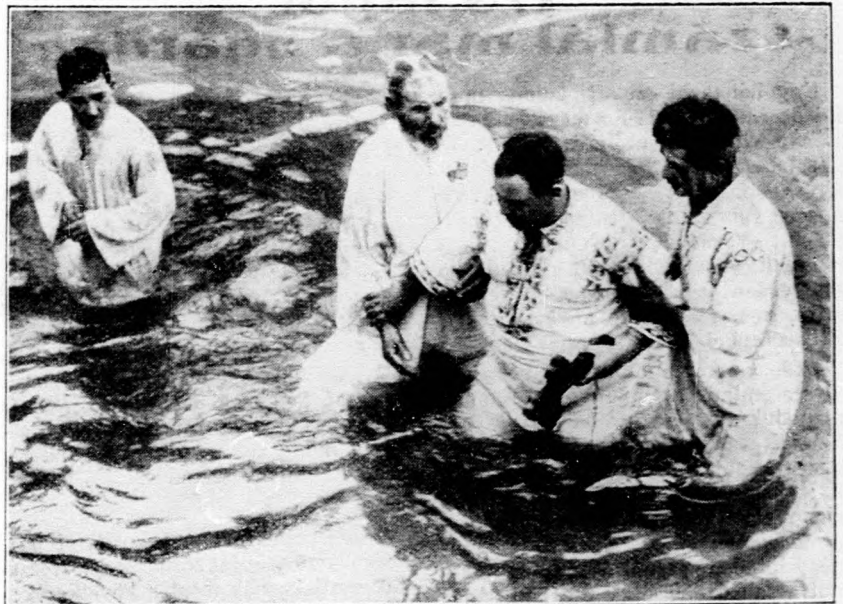
ségnek, gazdasági egyesületnek, vagy gazdakörnek, továbbá a Hangya vagy hitelszövetkezet vezetőségének, ezenkívül a községi előjáróságnak is.

A belföldi csereakció részvételi díja (utiköltség nélkül) 10 pengő. A belföldi csereakcióra felvett ifjak kedvezményes vasuti jeggyel utaznak beosztási helyükre.

A külföldi csereakció részvételi díja 190 pengő, mely összeg két részletben fizetendő és ebben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával rendezendő tanulmányi kirándulás költsége, teljes ellátással együtt.

Jelentkezési határidő 1934 február hó 15. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a Faluszövetség (Budapest, V. ker., Báthory-utca 24.), vagy a VASÁRNAP szerkesztősége.

Itt említjük meg, hogy a csereakciók iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg és jelentkezések máris szép számban érkeztek.

Keresztelő ünnepség husz fokos hidegben.

Képünk a románok hagyományos keresztelő ünnepségét mutatja be a Dombovitza-folyóban. Ezidén 20 fokos hidegben folyt le az ünnep.

Ingyenes és kedvezményes áru szőlővesszőt ad a földmívelési minisztérium

Ingyenes és kedvezményes bor- és csemegeszőlővesszők, továbbá amerikai alanyvesszők beszerzését teszi lehetővé ezidén is a földmívelésügyi minisztérium. Az akció két részből áll.

1. A 99.190—1933. II/2. számú hirdetmény szerint a minisztérium a racionális szőlőgazdálkodás és a kifizetődő bortermelés elősegítése érdekében ezévből ismét mindazoknak a bortermelőnek, *akik direkttermő (amerikai) szőlőültetvényeiket ez év tavaszán csemegeszőlőre kívánják átoltani, az oltáshoz szükséges vesszőket — a rendelkezésre álló készlet erejéig — ingyen adja ki, csupán a csomagolási és szállítási díjat kell megfizetni az igénylőknek.*

Az igénylés a legsürgősebben postán küldendő be a földmívelésügyi minisztérium szőlészeti és borászati osztályának (Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11.). A kérelemben fel kell tüntetni az átoltandó direkttermő szőlőtőkék számát és fajtáját, valamint annak a területnek telekkönyvi és helyrajzi számát, melyen az oltást végezni akarják. Ezeknek az adatoknak valódiságát az illetékes községi előljáróssággal a kérvényre vezetett záradékkal kell igazolni. Az a termelő tehát, aki ilyen ingyenvesszőket kíván igényelni, e sorok olvasása után, késelem nélkül, azonnal írja meg a kérelmet és rögtön adja postára, hogy biztosítsa magának az ingyenvesszőket.

2. A 98095—1933. II/2. számú hir-

detményben a minisztérium igen kedvezményes áron az állami telepekről kitermelt alanti vesszőfajokat sorolja fel, melyekre a bortermelők legkésőbb január hó 31-ig nyújthatják be kérésüket, ugyancsak a minisztérium szőlészeti és borászati osztályának.

E fajok a következők: Kb. másfél-millió db. *Ripária Portalis* I. és II. osztályú simavessző; 60.000 db. *Solónis és Ripária*, I. és II. osztályú simavessző; 250.000 db. I. és II. osztályú különféle fajú *hazai simavessző* (e három fajtából korlátozott mennyiségben *gyökeres vesszők* is kaphatók); 60.000 db. I. osztályú, 1 éves gyökeres *Ripária Portalis* és *Berlandieri és Ripária* alanyú különböző fajtájú bor- és csemegeszőlőoltvány.

A hirdetményben a minisztérium az árakat is felsorolja és hozzáfűzi a következő beszerzési feltételeket: A szállítási költséget, kockázatot, ugyancsak a csomagolási díjat a *vevő viseli*. Ha az igénylés alapján az illetékes állami szőlőtelep a termelőnek az értesítést megküldi, címzettnek nyolc napon belül el kell ismerni annak vételét és postára kell adni a *vételár egyharmadát*. Ennek hiányában a rendelés érvénytelen. Ha a rendelő birtokos akár az ingyenes, akár a kedvezményes szőlővesszőküldeményt *át nem veszi, az okozott összes kárért teljes anyagi felelősséggel tartozik és a kincstárnak jogában áll kárigényét perelni*. Az igényléseket azok beérkezésének sorrendjében és a tényleges készlet erejéig veszik figyelembe.

háza),

Balázs Bertalan (*Ujcsalános*),
Balácsi Károly (*Tengőd*),
Bali István (*Fadd*),
Balla Gerzson (*Dombrád*),
Bauer Mihály (*Vértesacsa*),
Csepely Károly (*Szentkirályszabadja*),
Csesznek Ferenc (*Örvény*),
Csibráki Mihály (*Regöly*),
Csóka János (*Pálfa*),
Farkas János (*Bölcske*),
Gaál Imre (*Békéscsaba*),
Ifj. Gremann József (*Inárcskabánya*),

Gresa Ferenc (*Gugy*),
Grósz István (*Nagybörzsöny*),
Gulyás Ferenc (*Kunszentmárton*),
Györke Vilmos (*Balatonkeresztúr*),
Hajdu Mihály (*Oroszáza*),
Hetesy János (*Szentgyörgyvár*),
Holló Darvai István (*Domaháza*),
Hornyák András (*Piricse*),
Horváth Lajos (*Csapod*),
Jakab András (*Dudar*),
Jakabffy János (*Zalaszentjakab*),
Kardos Márton (*Bakonszeg*),
Király Lajos (*Külső Mezőhegyes*),
Kiss János (*Tápiószéle*),
Kiss Pál (*Kiskörös*),
Kiss Sándor (*Nagyacsád*),
Komlósi Márton (*Siklós*),
Ködmön Sufri Ignác (*Bükkszent-erzsébet*),

Kun Mihály (*Földes*),
Lendvay Pál (*Baracs*),
Leszeniczki Pál (*Mohara*),
Lévai András (*Dumaszekcső*),
Mayer Ferenc (*Sárospatak*),
Mészáros Károly (*Békés*),
Mihailavécs Ráda (*Dusnok*),
Miklovicz Gábor (*Tiszánána*),
Molnár Károly (*Zalavég*),
Molnár Lajos (*Kosd*),
Ifj. Nagy István (*Szendrő*),
Németh Kálmán (*Csatár*),
Németh Sándor (*Simaság*),
Neumann Ferenc (*Almáskeresztúr*),
Olej Pál (*Mezőberény*),
Oroszy Farkas Győző (*Kerecsény*),
Pál Pikó János (*Váraszó*),
Páll István (*Magyaregregy*),
Ifj. Pállinger Ferenc (*Szigetujfalu*),

Pápay Ferenc (*Nemespátró*),
Pöcze Sándor (*Szabadszállás*),
Rimóczi Kálmán (*Jászládány*),
Schupkégal Ádám (*Mezőberény*),
Solymos Péter (*Rábacsécsény*),
Ifj. Szabó Lajos (*Nagybajom*),
Szalóky Imre (*Domoszló*),
Ifj. Szita Mihály (*Kardoskut*),
Szücs János (*Pereked*),
Takács Sándor (*Hetyefő*),
Tollár András (*Szentgyörgyvár*),
Tóth András (*Győrszabadhegy*),
Tülkös József (*Pálmonostora*),
Virág István (*Máza*),
Virovecz Sándor (*Balatonfenyves*),

Vörös János (*Orosztony*).

*

Szeretettel és bizakodással várjuk a gárda új tagjainak jelentkezését.

178 tagot számlál már a »gárda«

Egy hónappal ezelőtt, lapunk mult évi december hó 17-én megjelent számában közöltünk utóljára beszámolót a VASÁRNAP jóbarátainak gárdájáról. A négyhetes szünetnek korántsem az volt az oka, mintha a gárdatagok gyarapodása gyengült, vagy megállott volna. Elmaradt a beszámoló egyszerűen azért, mert a mástermészetü, nem állóanyag kiszorította a lapból.

Most, amikor a mulasztást pótoljuk, egyszermind a legnagyobb örömmel állapítjuk meg, hogy jóbarátaink gárdájának növekedése nemcsak, hogy nem gyengült, hanem éppen ellenkezőleg: nagyszerűen fejlődött és egy hónap alatt közel kétszeresére nőtt a gárdatagok száma. Ez a szép eredmény minden szónál ékebben bizonyítja falusi olvasóink fogékonyságát és lelkes készségét a jó és igaz ügy önzetlen felkarolása iránt. Gárdánk új tagjai előfizető táborunk gyarapításáért fogadják legőszintébb köszöne-

tünket és legteljesebb elismerésünket.

De meg kell emlékeznünk a gárda régi tagjairól is: azokról, akik előtt már meghajtottuk az elismerés lobogóját a nyilvánosság előtt. A régi gárdatagok — hiven a gárdatagok önként vállalt kötelezettségéhez — nem szünek meg a lap érdekében munkálkodni, hanem minden alkalmat megragadnak arra, hogy a VASÁRNAP előfizetőinek táborát gyarapítsák. Közülük a legnagyobb elismerés hangján kell megemlékeznünk Kaszás János leventeoktatóról (Zebeczke), aki eddig már közel husz új előfizetőt szerzett lapunk számára.

*

Előző számainkban jóbarátaink gárdájának 109 tagját soroltuk fel. Hozzánk csatlakoznak most a következők:

Arányi István (*Mezősas*),
Bagyinszky János (*Tésa*),
Bakó Lajos (*Bajna*),
Bakos Fercsel András (*Dorog*).

Egyetlen utszakasz megépítésétől függ sok ezer ember sorsának jobbrafordulása

Látogatás a Mecsek-hegyháti járás községeiben

Pécsről nagyszerű műuton érkezünk *Abaligetre*. Ózonos hegyek között döccenésmentesen, vigan gördül a kerék. Ez az ut a *hegyháti járás* megmentője. Csak három-négy éve épült és máris évtizedekkel vetette előre a járás ványadt, fásult életét. Mert ma már virágzó falvakat találunk itt a régi sártenger helyén. A Pécs—abaligeti műut nemcsak a város, a legtermészetesebb piac, közelségét jelenti e falvak számára, hanem azon tul kiszámíthatatlan lehetőséget biztosít ugy idegenforgalmi, mint kulturális téren is.

Szinte jölesik az itt tartózkodás e szorgalmas, dolgos, reménykedő abaligetiek között. A tengernyi siránkozás, világválság-szólamok után végre egy hely, ahol kevesebb szóval, de több munkával és lelkesedéssel élnek az emberek.

— *Mindenki a saját sorsának kiváncsi* — mondja *Tihanyi János*, az abaligetiek nagynevű plébánosa. És itt igazat adnak neki. Szeretik, becsülik messze vidéken. Tanácsát kérik, máskor meg segít kezét. Mert ő nemcsak vezére, buzdítója minden komolyabb megmozdulásnak, de segítője is az ügynek és — a szegényeknek. Érdekes dolgokat hallunk tőle. Elmondja, miként alakult a mecsekhegyháti községek élete az utóbbi évek során. Megismerjük a lakosság küzdelmeit, a nehézségeket, melyek itt is éppogy megvannak, mint mindenütt. Szeretettel, rendkívül nagy melegséggel beszél a népről, így aztán érthetővé válik az a ragaszkodás, mely a plébános ur és a hivei között szövődött.

Abaligeti cseppkőbarlang, kovácsszénájai bányatető . . .

Érdekes, hogy a hosszú téli esteken majd csaknem minden háznál idegenforgalmi kérdések körül fonódik a beszéd fonala. Jó meleg szobákban, barátságos szóbeszéd közben izeseedik a gondolat: bemutatni az idegeneknek a mecsekhegyháti istenáldotta vidék természeti kincseit. Ma még elgondolás csupán, de holnap már valóság lehet. Mert tény, hogy évtizedes mulasztások, sőt bünök terhe alatt selymődött ez a vidék hosszú időkön át. Az abaligeti *cseppkőbarlang*, a kovácsszénájai *bányatető* méltán megérdemli, hogy országosan ismert és látogatott legyen. A természeti szépségek egész garmadát találjuk itt. Baranya megyének eme elrejtett, elzárt vidékén, ahol a Pécs—abaligeti műut megépítése előtt csak vajmi ritkán fordult meg idegen. Most aztán a felszabadultság érzésével új álmok

szövődnek és a dolgos, munkabátort hegyhátiak új bizalommal tekintenek az új lehetőségek elé.

Még egy terv : a gyümölcs

Baranya megyének eme járása meglehetősen szegény. Mostoha gyermeke volt hoszu időkön át a közigazgatásnak és csak *Fischer Béla* alispán bölcs és józan elhatározásának köszönheti mostani fellendülését.

A lakosság nagyrésze csekély mezőgazdaság mellett főleg állattenyésztéssel foglalkozik. Most aztán előtérbe tolt a gyümölcsstermesztés kérdése is. Főként a járás értelmisége folytat derekas munkát, hogy megismertesse, megkedveltesse a gyümölcsstermesztés fontosságát. *Blaskovich Iván* sásdi főszolgabíróval az élén mindenki kiveszi a részét e munkából. A helyiek között *Győrffy Jenő* körjegyző, *Polh István* tanító, *Huss György* községi bíró, valamint *Tirtsy István* kovácsszénájai tanító munkássága érdemel figyelmet. De nemcsak az értelmiségek körében, hanem a gazdálkodók között is vannak lelkes hivei a gyümölcsstermesztés gondolatának. Egynéhány nevet sikerült feljegyeznünk a sok közül: így *Abaligeten Pethő Ferenc*, *Németh József*, *Jobbágy János*, *Vincze József*, *Kinzler József*, *Zwick Ádám*, *Berki János*, *Jobbágy Orbán*, *Weisz János*, *Schili István* és *Mink János* nemcsak sza-

vakkal, de gyakorlatban is bizonyítják a gyümölcsstermesztés jövedelmezőségét. Nem egy van közöttük, aki máris nagyon szép eredményt mutathat fel.

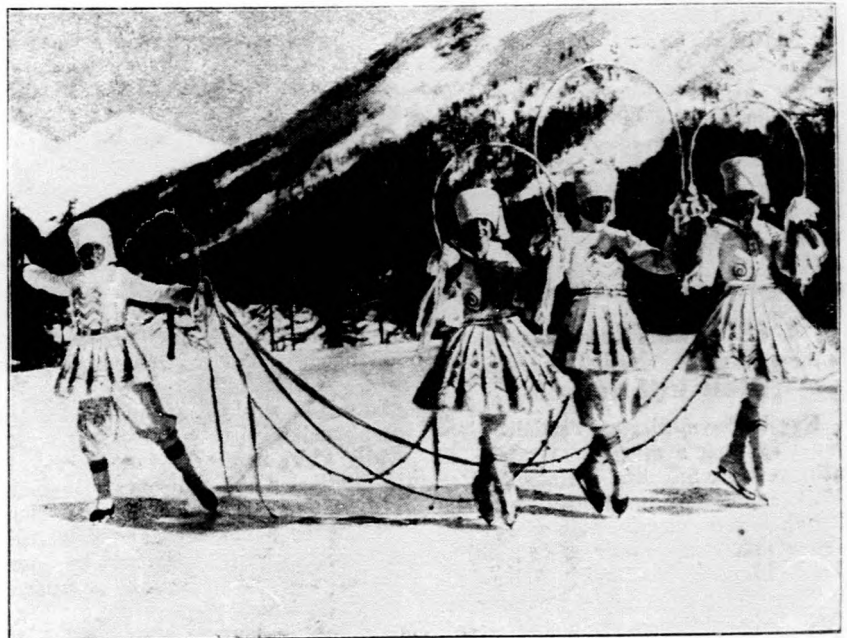
Befejezésül *Németh József* abaligeti gazda a következőket mondja:

— A vármegye jóindulatu támogatása mellett a *szentlőrinci Horthy Miklós téli gazdasági iskola tevékenysége* érezteti jótékony hatását nemcsak nálunk, de az egész vidéken is.

Mit kíván Orfű, Husztót és Tekeres ?

Amilyen örvendetes az abaligetiek bizakodó hangja, épp olyan jogosnak látszik a környező falvak egyrészenek panasza. Az elkeseredés legfőbb táplálója az *Orfű—oroszlói műut* évek óta vajudó ügye. Ugyanis nem kevesebbről van itt szó, minthogy ennek az utszakasznak már évekkel ezelőtt meg kellett volna épülni, még az abaligeti utvonal elkészülése előtt. Akkor az abaligetiek meglepő ügyességgel maguk részére tudták biztosítani a köves ut előnyeit, a többi község pedig — Orfű kivételével — még mindig sárbamerülten várja, hogy a sok megnyugtató után végre történjék valami. *Kovácsszénája*, *Husztót*, *Tekeres* a téli hónapokban sokszor hónapokig teljesen el van zárva a külvilágtól és a feneketlen saru „utakon” még üres szekerekkel sem lehet közlekedni.

De amilyen az elkeseredés az elmaradt utépítés miatt, ugyanolyan a bizakodás a környék fejlődését illetően. Itt is — akár csak Abaligeten — vannak gazdák, akik a gazdálkodás terén is derekasan állják a „sarat”. Többek között Orfűn: *Vincze János*.

Farsangi korcsolyás felvonulás
a világhírű svájci téli üdülőhelyen: St. Moritz-ban.

Hencz József, Pus János, Erhardt Fülöp. Rákoson: Klesch Mihály, Kiliacs János. Mecsekszakalón: Széll János, Kiss Lajos. Tekeresen pedig Helf József, Schauf József és Karhaummer József kiváló, példaadó gazdálkodással.

Pillgermayer Lajos kovácsszénájai bognármester, aki a vajudó utügynek egyik legkitartóbb szószólója, így jellemzi a helyzetet:

— Mindent elkövetünk, hogy itt, az oly sokáig mostoha viszonyok között tespedő Hegyháton *éltté tesszük az életet*. A munkánk, minden erőfeszítésünk azonban csak úgy lehet eredményes, ha *megéjük végre az Orfű—oroszlói utszakasz és megszábadulunk a téli időszak sártengeres poklából, mely rendszerint eltart októbertől—júniusig.*

Várnai Ferenc.

Faluszövetségi előadás Pannonfalmán

Január hó 14-én délben Pannonfalmán, a szent Benedek-rend papnevelő intézetének növendékei előtt Wieser Béla, a Faluszövetség titkára előadást tartott. Előadásában reámutatott azokra az eredményekre, amelyeket a Faluszövetség fennállása óta elért és különösen hangsúlyozta azt a fontos feladatot, amelyet a növendékeknek be kell tölteniük, ha mint plébánosok az életbe kikerülnek és egy falu lelki és szellemi életét fogják irányítani. A mai szomorú állapotnak egyik oka az is, hogy a múltban a falu vezetői nem rendelkeztek kellő felkészültséggel a gyakorlati élet terén. A Faluszövetség terve vette, hogy meglátogatja mindazokat az intézményeket, amelyek a falvak hivatásos vezetőinek képzésével foglalkoznak és előadások keretében ráirányítja figyelmüket a falvak lelki és gazdasági kérdéseire és gyakorlati példák alapján igyekszik képzettségüket tökéletesíteni. Wieser Béla előadása bevezetője volt ennek a programnak és a szeretetteljes érdeklődés, mellyel fogadták és hallgatták, igazolja a Faluszövetség újabb célkitűzésének fontosságát és szükségességét.

A 18 éves ifjaknak és leányoknak bejelentőlapot kell kitölteniük

Egy belügyminiszteri rendelet alapján mindazok a magyar férfiak és nők, akik tizennyolcadik életévüket az 1934. évben már betöltötték, vagy be fogják tölteni, vagyis, akik az 1916-ik évben születtek, január 31-ig magukat bejelenteni kötelesek. A bejelentést az erre a célra külön rendszeresített bejelentőlapon kell teljesíteni. Ezeket a lapokat nem osztják szét, hanem a községi, vagy körjegyzőnél kell átvenni és kitöltés után *ugyanoda* kell

visszaszolgáltatni. A bejelentőlapon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valóságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténteért pedig a bejelentésre kötelezettel együtt a szállásadó (családfő) is felelős, *miért is a lapokat mindketten aláírni tartoznak*. A bejelentési kötelezettség alól azok sem mentesülnek, akik eddig más bejelentőlapon, például a szüleikén, már szerepeltek. *Aki január 31-ig a bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, büntetésben részesül.*

SZÖVETKEZETI ÉLET

Hiteliszövetkezeti értekezlet Kaposvárott

Az előzetes tervek alapján január hó 12-én tartotta az Országos Központi *Hiteliszövetkezeti* igazgatósága a Somogy vármegyei hiteliszövetkezetek vezetői részére az évi *első kerületi értekezletét* az időszerű hiteliszövetkezeti kérdések, valamint az üzletvitel legfontosabb teendőinek megbeszélése céljából. Az értekezleten az OKH részéről Schandl Károly dr., alelnök-vezérigazgató, Kovács János ügyvezető-igazgató, Borsody Sándor igazgató, Both Dezső dr. igazgató, Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök és Kadernoska János helyettes osztályfőnök vettek részt, azonkívül a köteleli hiteliszövetkezetek vezetői részéről mintegy nyolevanan jelentek meg.

Az értekezlet kiemelkedő pontja volt Schandl Károly dr.-nak tájékoztató beszéde, amelyben elsősorban arra utalt, hogy Pest-vármegye után Somogy-vármegye volt az első, amely csatlakozott a hiteliszövetkezeti mozgalomhoz s ebben a vármegyében érték el Pest-vármegye után a legszebb eredményeket a hiteliszövetkezetek. Igen nehéz és felelősségteljes ma a hiteliszövetkezeti vezetők feladata. Elsősorban az *önhibájukon kívül bajba jutott gazdákat kell a mai nehéz viszonyokon átsegíteni, másodsorban azonban át kell menteni a válságon a hiteliszövetkezeti mozgalmat is és azt képessé kell tenni arra, hogy a jövőben fokozott erővel szolgálhassa a magyar gazdatársadalom és a magyar kisemberek érdekeit*. A jelek arra mutatnak, hogy a válság már *enyhülőben van*. A statisztikai adatok szerint a világ igen sok államában csökkent a munkanélküliség. Magyarország mind eddig azért nem érezte ezt az enyhülést, mivel a rekordtermés előnyeit a kedvezőtlen világgpiaci helyzet és az értékesítés nehézségei ellensúlyozták. A továbbiakban *határozottan állást foglalt az infláció, azaz a pénz értékének lerontása ellen*, mert ez a pénzügyi politika lenne a legnagyobb ellensége a földmives polgárság szorgalmas munkájának, amellyel az ország pénzügyi és gazdasági rendjét bontaná fel

és társadalmi felfordulásra vezetne. A hiteliszövetkezeti mozgalom jövő feladatairól szólva, megállapította, hogy a feladatok közé tartozik a *gazdadósságok rendezése és az új hitelélet megindítása*. A magánhitelezés terén ma ismét felütötte fejét a falvakban a kisemberek legnagyobb ellensége: az uzsora. Éppen ezért van szükség a hiteliszövetkezetek fokozottabb munkásságára. Ki kell bővíteni és meg kell erősíteni a takarékbetét-üzletágat és gyarapítani kell a hiteliszövetkezeti üzletrésztőkét. Foglalkozott továbbá a pénzügyi és hitelélet terén felmerült fúziós, azaz összevonási tervekkel is és hangsúlyozta, hogy a *hiteliszövetkezeti mozgalom területén nagyon óvatosan kell bánni ezekkel a tervekkel*. Ha ugyanis több falu hiteliszövetkezetét egy-egy nagyobb járási hiteliszövetkezetbe tömörítenék, *ugy ez az összevonás a személyi hitel rovására menne, mert a hiteliszövetkezet a kölcsönös ismeretlenség és bizalmatlan alapuló társulás*. Ezért az OKH azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hiteliszövetkezetek kétféle csoportját fogja meghonosítani. Az *első csoporthoz* a nagyobb tőkeerővel és taglétszámmal rendelkező hiteliszövetkezetek fognak tartozni, amelyek bankszerű szervezettel működésüket a hitelélet összes ágazataira ki fogják terjeszteni s üzleti kapcsolatot létesítenek a hiteliszövetkezetek *második csoportjával*, a kisebb tőkeerőjű hiteliszövetkezetekkel, amelyek az üzletviteli költségek csökkentése céljából csak takarékbetétek gyűjtésével és kisebb összegű váltóhitelek kihelyezésével fognak foglalkozni.

Schandl Károly dr. élénk helyesléssel fogadott beszéde után Both Dezső dr. ismertette részletesen a hiteliszövetkezeti vezetők előtt a legutóbbi *gazdavidelmi rendeletet s ezzel kapcsolatban a hiteliszövetkezetekre váró különböző teendőket és feladatokat*. Utána felszólaltak még vitéz Dombay Miklós (Belezna), Szentiványi Sándor (Vése), Laurics Károly (Dombóvár), Kisiván János (Felsőseged) és Karbuczky János dr. (Csurgó).

Végül Schandl Károly dr. zárószavaival az értekezlet befejeződött.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933 január hó 16-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 25.25 fillér; kétkoronás 54 fillér; ötkoronás 1 pengő 44 fillér; régi egyforintos 74 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 30 pengő 10 fillér; 10 koronás 14 pengő 95 fillér; Napoleon-arany 30.05—40.40 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrűi, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 2 pengő 57 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5005—4995 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 68.25 pengő.

SZIVÁRVÁNY

Menyét Misi

Misi ott lakott a falu szélén. Igen bátor gyerek volt. Azt mondta, hogy ő nem fél semmitől s ha ember lenne, hát még az oroszlanra is rá merne lőni a gumipuskájával.

Igy dicsekedett Misi gyerek. De mert a sors rendszerint meg szokta büntetni a dicsekedőt, Misit is megtréfálta. Még pedig oroszlán helyett a menyéttel. Azért is hívták Menyét Misinek, különben a becsületes neve: Pepsza Misi volt.

A nevezetes eset egy éjszaka történt.

Amint már mondtam, Misiék háza a falu szélén volt. Pár lépésre a háztól partos, bokros, bozótos domboldal húzódtott. A sűrű bozótban sokféle állatka lakott. Ott lakott többek között a vörösbundás, karcus kis menyét is.

Ez a kis menyét amilyen ügyes szép állat, éppen olyan vérengző. Nagyon szereti az egérpecsenyét, de néhanapján csirkehusra is megéhezik s ilyenkor ellátogat a tyukolákhöz körülnézni s ha az ólon csak akkora lyukat talál, hogy a feje befér, akkor már be tud menni. Ilyenkor azután jaj a szegény baromfiaknak. A fejükre ugrik s addig szívja a vérüket, amíg bele nem pusztulnak. Vérengző hajlamában képes az ól minden lakóját egymás után megölni.

Igy történt Misiéknél is.

A sötétség oltalma alatt belopódzott az udvarukba, az ól ajtaján kis lyukat talált, azon bebújt s reggelre tizenhat csirkét megölt.

Mikor másnap Misi édesanyja kinyitotta az ól ajtaját, még a könnye is ki-csordult.

A tizenhat gyönyörű csirke ott feküdt holtan az ajtó előtt.

Misi nézte a kímült csirkéket s mikor az édesanyjától megtudta, hogy mi ölte meg őket, nagyon megmérgeződött:

— A mindenét annak a menyétnek! — mondta károsan. — Én megfogom, ha megegyeszer idejőn!

Szép meleg nyári éjszakák voltak s attól kezdve Misi a tornácra aludt. Fél-fegyverezte magát kövekkel, botokkal, hogyha a menyét jön, hát legyen mivel fogadnia. Még a vasvillát is odaállította a falhoz.

Amint így elkészült a menyét fogadására, egyszer csak hallja ám, hogy az ólban igen zajonganak a baromflak.

— Biztosan ott a menyét, — gondolta, azzal beszaladt a szobába és felkeltette az édesapját. — Édesapám, — suttogta lázasan — jöjjön hamar! A menyét az ólban van.

A baromfiak akkor is lármáztak.

Misi apja kiugrott az ágyból és szaladt Misivel együtt az ólhoz.

Misi vitte a vasvillát, hogy a menyétet agyonüti vele.

Az apja biztatta:

— Nyisd ki az ajtót!

Misi kinyitotta.

Most a csirkék elcsendesedtek. De a

menyét keresők a sötét ólban nem láttak semmit.

Az apja Misinek nyújtotta a gyufaskatulyát és azt mondta neki, hogy gyujtson meg egy szál gyufát s a világosságánál majd belátnak az ólba.

Misi meggyújtotta a gyufát. Ebben a pillanatban a csirkék a világosságtól megijedve, megrettentek s Misi ugyanakkor az oldalához kapott és rettenetesen ordított:

— Jaj, a menyét!

Az apja ránézett:

— Hol a menyét?

— Az ingemben, — ordított Misi — be-
leugrott. Itt van-e. Fogom a nyakát. Jaj,
de harap!

Az apja odament hozzá, megnézte. Hát akkor kiderült, hogy a menyét helyett egy megijedt csirke ugrott bele Misi nyitott inge elején s Misi ijedtében annak a nyakát szorongatta a menyét helyett.

Azóta rajta maradt a Menyét Misi név és még most is annak hívják.

NYÁRY ANDOR.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Téli kézimunkák

Lássuk csak, mennyi mindenféle hasznos dolgot és dísz tárgyat lehet egy kis kézügyességgel, szorgalommal a hosszú téli esteken gyártani?

A *horgolás* ma igen divatos s aki szeret kézimunkálni, néhány deka pamutból csinos sapkát, sálakat, keztyűt, tarsolyt, mellénykét és pullover készíthet magának. Olcsóságukon kívül kitűnő tulajdonságuk a horgolt ruhaneműeknek, hogy jó meleget tartanak, szépen moshatók és vasalni sem kell ezeket. *Papucsot* is horgolhatunk sötétebb színű pamutból, spanglival, a talpát pedig többrét összehajtott vagy egymásra illesztett posztóból szabjuk, melyek közé néhány darab vastagabb papirlemez is tehetünk. A felsőrész szabását valamelyik félcipőnkrol vehetjük le és vastag fonállal erősítjük a talphoz. Elöl masnival vagy pomponnal díszítjük, esetleg horgolt spangli helyett szalaggal kötjük át.

Erős fehér fonálból *mosdó keztyűt* is lehet horgolni 20 centiméter hosszúra és 12 centiméter szélesre csupa

lyuksorból, felül, a nyílásnál pedig kis akasztót horgolunk reá. *Szappantartónak* 22—25 centiméter hosszú, 16 centiméter széles lyuksort horgolunk, a szélére aztán horganyozott drótot fűzünk, hogy széjjeltartsa és a szappant beletehessük. A drótvéget pamuttal csavarjuk körül, hogy meg ne sértse kezünket. Ugyanígy készült a *fogkefetartó* is, 25 centiméter hosszú, 6 centiméter széles szalagformájú horgolásból, melyet aztán kettéhajtva összevarrunk s a nyílásba horganyozott drótot teszünk.

Mosóanyagból, szövetmaradékokból falra akasztható *kulcstartót, ollóstartót, portöröltartót varrhatunk*. Ollóstartónak téglalapokat vágunk ki az anyagból, melyet oldalt összevarrunk, kifordítjuk, aztán felül is, alul is kissé összehuzzuk. Az alsó nyílást kis kerek keménypapírlappal zárjuk el, melyet ugyanolyan anyaggal vonunk be, mint amiből a zacskó készült és vastag pamuttal, keresztöltéssel hozzávarrjuk. A felső nyílásba pedig réz- vagy csontkarikát húzunk.

Hideg időben jó szolgálatot tesz a rendes harisnyára felhuzható *harisnyaszár*, melyet patentkötéssel készítünk és a *csuklóvédő*, melyet 10—15 centiméter hosszúságban körben kötünk, mint a harisnyaszárát.

Ha divatosak is akarunk lenni, akkor az elkészült horgolt keztyűre tölcsealakú szárát is készítünk, úgy, hogy a keztyű alapsorára körben horgolunk felváltva egy rövid, egy hosszú pálcikát, minden negyedik szemet szaporítva. A rákövetkező soroknál aztán a rövid pálcikára hosszút s a hosszúra rövidet dogozunk. 12—14 centiméteres kezelő elkészítése után a keztyűszárát két sor rövid pálcikával lehorgoljuk és nedves ruhán át vasaljuk.

Ételreceptek

Káposztaleves füstölt kolbásszal. Savanyu káposztát levével vízben főzni tesszünk, a vizet megsózzuk, majd világos rántással, melybe egy fej apróra vágott hagymát, kávéskanál paprikát adunk, berántjuk. Tálalás előtt negyedórával vékony karikákra vágott füstölt kolbászt főzünk bele és tejfelt adunk hozzá.

A legfiatalabb pesti primás.

Borsópüré. A sárgaborsót tisztítva és megmosva hideg vízben puhára főzzük, reszelt hagymával készült rántással beartjuk és megszóva felfőzzük, majd átörjük a borsót. Ugyanígy készítjük a *babpürét* is, csak hogy ezt kevés ecettel s egy kockacukorral ízesítjük, tálaláskor pedig 1—2 kanál tejfelt adunk hozzá.

Alma pongyolában. Egy kiló nagy, savanykás almát meghámozza, keresztben karikákra vágunk és meghintjük egy kanál cukorral, 20 deka liszt, 3 deka cukor, kevés só, 1 tojás és kevés tej hozzáadásával süri palacsintaszót készítünk, belemártjuk az almazeleteket és forró zsírban egyenként kisütjük. Porcukorral meghintve tálaljuk.

Apró jó tanácsok

A pulykát eladás előtt három héttel beterejlük és jól etetjük tengerivel, főtt burgonyával, répával vagy cukorgyári répaszelettel. Tapasztalat szerint 4—5 kg szemeseléség 1 kilogramnyi sulygyarapodást eredményez.

Az emberi ürülék a legértékesebb trágya. Ha tőzegkorpát veszünk vagy szecskázott szalmát, pelyvát, töreket szórunk nap-nap után a pöcegödörbe, akkor kapunk igen értékes trágyát, mely nem is lesz undorító szaga s így még a kertben is felhasználható.

A tinó hizlalását a következő napi fejadaggal kezdetjük meg: 6 kg. réti széna, 4 kg. tengeriszár, 5 kg. répa, 2 kg. száritott szelet, 2 kg. tengeridara, 1 kg. olajpogácsa. Répa etetése feltétlenül előnyös a hízó tinóknak és abból 25—30 kg-ot celszerű naponta és fejenként etetni. A fennforgó viszonyok közt a répa azért is figyelemre méltó, mert ezzel tépett tengeriszár pótolható. A répa helyett egyharmad mennyiségben burgonya, csicsóka vagy esetleg valamely jó minőségű savanyított takarmány is adagolható. A hizlalás folyamán négyhetenként emelkedjék a tengeridara 75 dekával.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A fahamu, mint műtrágya

Műtrágyáknak nevezzük tudvalevőleg mindazon anyagokat, melyek a három fontos növényi tápanyag: a nitrogén, foszforsav és kálió egyikét tartalmazzák.

Ilyen műtrágyának tekinthető tulajdonképpen a faanyagok elégetéséből származó fahamu is, mert hiszen a tiszta hamuban 35 százalék mész mellett 12 százalék káli és a lomblevelek hamujában 7 százalék, a fenyűfélékben pedig 3,5 százalék foszforsav van. Az ilyen átlagos összetételű fahamu tehát annyi növényi tápanyagot tartalmaz, mint amennyi növényi tápanyagot 69 kg szénsavas mészben, 38 kg szuperfoszfátban és 30 kg kálióban vásárolhatunk. Ha most már a benne levő anyagok értékét azon az alapon számítjuk ki, hogy ugyanezen mennyiségű kálit, illetőleg foszforsavat tartalmazó 40 százalékos kálió és 18—19 százalékos szuperfoszfátért, szénsavas mészért mennyit kellene fizetnünk, akkor azt találjuk, hogy 100 kg fahamu körülbelül 8 pengőt ér.

Ha pedig a fahamu ilyen nagy értéket képvisel, vajjon nem vétkes könnyelműség-e a fahamut az udvaron, az utcán szétszórni és nem elsőrendű kötelességünk-e a háztartásunkban adódó értékes fahamut gondosan gyűjteni és vele földjeink termőerejét biztosítani. Hiszen az állattartásból származó istállótrágya az állati termékek eladhatlansága miatt mindig kevesebb lesz, műtrágyákra pedig nincs pénzünk s így más utakat kell keresnünk, hogy növénytermelésünk ne váljon rablógazdálkodássá.

Egy életrevaló gazda minden cselédjének konyhájába egy kis bádoghordót állít be, hogy a tűzhely hamuja itt gyűjtessék. Az ő tapasztalataiból tudom, hogy még a szegényebb cseléd konyháján is összegyűl évente 150 kg fahamu; ezzel a mennyiséggel majdnem fél kat. holdnyi szántóföldet lehet tehát megműtrágyázni.

A fahamu gyűjtésénél azonban nagy súlyt kell arra helyezni, hogy a hamu állandóan száraz helyen fekszen, azaz nedvesség hozzá ne érjen. A hamuban levő anyagok ugyanis, különösen a kálió, nedvességben könnyen feloldódnak s így a hamuból kimosódnak. Az esőverte, kilugozott hamu már csekély értékű.

Hangsúlyozzuk, hogy mindezek a *fahamur* vonatkoznak. A köszénhamunak trágyaértéke nincs.

Az akácia magjáról

A magyar földnek egyik nagy kincse az akácia, mely — a szikektől tekintve — minden talajon jól beválik. Kitünő tűzi- és szerszámfa. Az akáciát magról nevelheti a legkisebb gazda is, ha a szükségletének megfelelő nagyságu faiskolát létesít és ebből az ültetésre való anyagot kitermeli. Nagyobb birtokokon bevált a szélfogók, remizeknek vetőgéppel való vetése is, amidőn egyenesen a helyére vetjük az akác magvát s később kiritkítjuk az állományt, hogy a megmaradt fák kellőképpen fejlődhesse- nek.

Az akác megszedésének ideje a december. Tulkésőre hagyni a megszedést azért nem szabad, mert a fagyok, ólmos esők következtében a hüvelyek tulnyomó része felpattan s a mag veszendőbe megy.

Az akácmag-szedéssel indul tulajdonképpen a fásításunk, melynek sikere elsősorban is a mag helyes megszedésével van összefüggésben. Ezen a téren még a legjobb gazdák is helytelenül járnak el.

A gazdák ugyanis rendszerint olyan fákról szedik a magot, hol bőven találnak hüvelyeket és nem kell felmászni értük a fa tetejére.

Fleischmann Rudolf jeles növény-nemesítőnk megfigyelése szerint az akácfa nagy általánosságban két osztályba sorozhatók. Egy részük sok virágot hozhat s így magra dolgozik, másik részük pedig jóval gyérebben hoz virágot és magot, de annál inkább növeszti faanyagát. Már pedig nekünk gazdáknak az az akácia értéke- sebb, amely egy bizonyos idő alatt nagyobb famennyiséget, fűtő- és szer- számanyagot termel. A gazdagon virá- gzó fák legfeljebb a méhészkedés szempontjából lehetnek értékesebbek.

A már fiatalon gazdagon virágozó és sok magot termő fák rendszerint betegek és sárgulásra hajlamosak. Ezért sose szedjünk fiatal, gazdagon termő fákról magot, hanem olyanokról, amelyek késő őszi megöriz- ték lombjukat, még ha aránylag keve- sebb is azok a mag. Ezeknek a fák- nak magjából gyorsan fejlődő, egész- séges és gazdagabb faanyagot ter- melő csemetéket fogunk nyerni.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Jelentősen emelkedik a bortofogyasztás.

A magyar szeszfogyasztásban az utolsó négy év folyamán nagy irányváltozás lépett föl, amennyiben a sörfogyasztás csökkent, viszont a *bortofogyasztás a sör- ivás csökkenésével is nagyobb mértékben megnövekedett.* Így a szeszfogyasztás ma- gyar fejtárgya az 1926—27-ben kiszámi- tott 1,9 liter tiszta szeszről 1932—33-ig 4,7 literre növekedett. Négy évvel ezelőtt egy lakos átlag 8,15 liter sört és 13,46 liter bort fogyasztott el évente. Az elmúlt gazdasági évben ezzel szemben fejenként csak 1,87 liter sör, de *viszont 34,28 liter bor* fogyott.

Visszaélések a sertésexportnál.

A tisztántuli gazdatársadalom körében kinos megütközést keltett az a most le- leplezett magyaránny visszaélés, amelyet lelkiismeretlen üzérek az *exportenged- lyekkel nyereszskéde* követnek el a gaz- datársadalom kárára. A csalások és víz- száélések lényege abban rejlik, hogy bár a *Külkereskedelmi Hivatal csak őstermelő sertéshizlalt gazdáknak adott kiveteli en- gedélyt*, mégis egész sereg olyan exportör exportált sertést a Tisztántulról, aki nem- csak hogy nem rendelkezett sertéshizlal- dával, de még csak nem is volt gazda. A *Külkereskedelmi Hivatal* már megindi- totta a vizsgálatot és ennek eddigi ered- ménye négy konkrét visszaélés kideri- tése. Ezek az illetéktelen „exportörök“ a debreceni és vidéki sertésvásáron vásá- rolták össze a sertéseket, *mivel vagonon- ként 1200, sőt 1600 pengő többletnyere- ségre tehettek szert, a belföldi árnyóval szemben.* Könnyen felbecsülhető, hogy már néhány vagonnál is milyen nagy ösz- szeggekkel károsították meg a debreceni és tisztántuli gazdákat. A további vissza- élések megakadályozására a Tisztántuli Mezőgazdasági Kamara elnöke, *Vay László* báró erélyes akciót indított és egy tervezetet dolgozott ki, amelyet a kormányzat elé terjesztett.

HETI TEREFFERE HIREK

Mese a szultán beszélő lováról...

Most már nem is mérgeledik senki, ha a gazdasági harc ostoba tehetetlenségei kerülnek szóba. Csak mosolyog a legtöbb ember. De hogyan? Mint, akinek káposztaföld nem jutott. Vagy a rongyos szür, amire nem található foltot.

Persze, hogy való igaz ez.

A nagy háborúnak is voltak ilyen időszakai. Különösen a vége felé, amikor mind a két fronton azzal biztatták az embereket, hogy türelem, az győz, aki tovább bírja.

Hát bírni csak bírja a magyar ember, a fészkes bele, csak ne lenne úgy összekeverve minden, hogy már a másik frontot se látni. Mert az végezetül egészen bizonyos már, hogy a Mussolini is az ellen harcol, ami ellen mi. És a Hitler is, a MacDonald is, a Roosevelt is, meg a francia, oláh, cseh, szerb miniszterelnökök mind egyben. Csak egy se tudja már, hol az ellenség és ki az, vagy mi az?

— Pedig olyan egyszerű az egész!
— mondja Csicskár Vendel.

— Nocsak, no! — atalkodnak többen is ellene. — Talán mégsem, halod-e?

— Dehogyan is nem! Ha mindnek az a baja, akkor az orvossága is közös.

— Ez igaz! — mondja Fehér Tóni.
— De ládd-e, a csizma szorítja az egyik ember lábát, a másinak meg nagy...

— Nem a csizmával van itt a hiba, egy komám, az csak eltapog erre-arra ebben a veszekedett kátyuban, hanem a sok tanácsadó szájjal, amely végezetül arra felé irányítja a járást, amerre már nemcsak a csizma súlyed el, hanem a kobak is a kucsmával együtt.

— Hogy sok a beszéd, gondold?

— Több, mint kellene, a cselekedet meg kevés, pedig arra volna szükség. Merő bizalmatlanság az egész világ, azt takargatják a szavak, s azok ölik meg a tetteket.

— Mondasz valamit!

— Ugy akarnak segíteni a világon, mint az egyszeri szultán a birodalmán.

— Az hogy akart?

— Elmondom azt is, mert igen találó.

— Mondd el!

— Igen akaratosság, zsarnok uralkodó volt az a szultán. Tanácsot nem szeretett kérni senkitől, mert egyetlen alattvalójában sem bízott. De sokszor mégsem tudott a maga feje után eligazodni, hát éjszakákon át töprengett, hogy mit csináljon. Egyszer aztán nagyon böles dolog fogant meg fölséges agyában. Volt egy hűséges állatja, egy telivér arabs mén. Elhátározta, hogy azt megtanítatja beszélni, s aztán attól kér tanácsot.

Hivatta is birodalmának a bölcseit, a főmuftit, s minden egyéb vallásfelekezet papjait, köztük a zsidó rabbit is.

Meg is jelent előtte az ékes gyülekezet, hogy óhaját és parancsát várják.

A fényes szakállu szultán aztán feltette előttük a kérdést:

— Akad-e köztetek valaki, aki a lovamat beszélni megtanítja?

Hát csak összenéznek ám a papok és a bölcsek, s a főmufti alázatosan kiböki a többiek nevében:

— Nem lehetséges az, fényes szakállu uram. A ló nem tanítható beszédre.

Éktelen haragra gerjed a szultán:
— Pusztuljatok a szemem elől!

Mennek is ki az ajtón lelógó orral, egyenkint, csak a zsidó rabbi marad egyedül hátra.

— Mit akarsz te? — rival rá a szultán.

— Én megtanítom beszélni a lovadat, fényes szakállu uram, — mondja halkán a rabbi.

— Mohamed köntöse takarjon belőrvendezik a szultán. — És mit kérsz érte?

— Nem kérek én semmit, uram, de soká tart, mert a ló tudatlan állat.

— Meddig tart? — kérdi a szultán.
— Három évig...

— Jó! Akkor megjutalmazlak.
Kémm haragos morgással fogadják a többiek:

— Hallottuk, mit beszéltél! — pattog dühösen a főmufti. — Csaló vagy rabbi! A három év hiába telik el, a ló nem fog beszélni! A fejedet ütted le.

A rabbi mosolyog:
— Nem egészen úgy van. Addig meghalhat a szultán, vagy megdöglik a ló...

Az emberek kacagnak. Csicskár Vendel pedig hozzáfűzi a meséhez:

— A világ urai az évek mulásában biznak, mint a ravasz rabbi, s hogy tehetetlenségüket leplezzék, beszélnek. Várják, hogy a ló megszólaljon. Pedig már a verebek is csiripelik, mit kéne tenni. Dolgozni úgy, mint azelőtt, hogy mindenkinek jusson mindennapi kenyér. A munkának pedig becsülete legyen...
MÉZES JÁNOS.

Akarom, hogy lássák...

Akarom, hogy lássák, hogy tudják, Hogy magyarok vagyunk: nem hazugság.

Kezet adunk rá: ibecsületet,
Csak a magyar ügynek segítetek.
Vesszen Trianon! ...
Gyertek, fogjunk össze, siessetek,
Ne habozzatok, ne késsetek!
Testvéreink nyögnek, dul új tatár,
Vissza sir a Kárpát: régi határ.
Vesszen Trianon! ...

Akarom, hogy böggje világgá a szél:
A magyar akarat miről beszél.

Hogy a magyar szó völgyön-hegyen,
Nem tűr rabságot: szabad legyen!
Vesszen Trianon! ...

Irtá: TÖRÖK SÁNDOR.

Gömbös Gyula miniszterelnök a jákóhalmi kerület valamennyi községének diszpolgára. Jákóhalma és Alattján szolnokmegyei községek képviselőtestülete ünnepélyes külsőségek között egyhangú lelkesedéssel diszpolgárúkká választották Gömbös Gyula miniszterelnököt. Ezzel a jákóhalmi kerület valamennyi községe diszpolgárává választotta a miniszterelnököt.

Vereséget szenvedett a magyar válogatott Frankfurtban. Vasárnap délután tartották meg Frankfurtban a magyar-német válogatott labdarugó mérkőzést, melynek eredménye 1:3 volt a németek javára. A súlyos vereséget a magyar csapat a rossz idővel és kimerültségével próbálta magyarázni.

Egy magyarbarát francia képviselő érkezett Budapestre. Január hó 13-án, szombaton este a magyar fővárosba érkezett Xavier Vallat francia képviselő, aki a francia képviselőház közep európai csoportja magyar szakosztályának elnöke, hogy a magyar kérdést a helyszínen tanulmányozza. Vallat találkozni óhajta a magyar politikai, gazdasági és társadalmi élet vezetőivel is. A pályaudvari fogadtatáson Lukács György v. miniszter, a Magyar Külügyi Társaság és a Magyar Revizíós Liga nevében üdvözölte Vallat képviselőt.

Füstös cigány a huszfüstölőkéményben. Az egyik kecskeméti távolabbi tanyán furcsa cigányhistoria esett. Amidőn a gazda begyújtott a füstölőkéménybe, pár perc múltán rejtelmes zörejt, majd jajgatást, végül zuhanás hallatszott... És a kéményből egyidejűleg egy füstös, nagy darab cigány esett le... Kolbászt, sódort, oldalast akart lopni a cigány, de a gazda — véletlenül — éppen a cigányra legrosszabbul alágyújtott, mivel pedig a füstös cigány sem bírja a füstöt, alászárdult és lezuhant, az elámult gazdának nem éppen ölelésre tárt karjaiba... A reakövetkező többi aztán ne is firtassuk!

Egér-, patkánytömegirtására

„KAJA“ konzervet.

1/4 kg. dob. 95 fillér, 1/2 kg. P 1.70, 1 kg. P 3.
5 kg P 12.

WONISCH patkányirtó vállalat

Budapest, VIII., Kőfaragó-u. 10/4.
Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése január hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjék beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk. Ajándéknaptárunkat minden ujonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Elégett a devecseri tölgyfaóriás. Veszprém megye egyik legértékesebb természeti emléke volt az a híres tölgyfa, amely a devecseri Esterházy-uradalom erdejében vetett nyaranta hús árnycskát, amelyről a hagyomány azt tartotta, hogy lombjai alatt egykor Mátyás király is megpihent. A huszonkét méter magas és több, mint hét méter széles törzsű fa odvába nemrég egy nyest bujt bele és valaki, hogy az értékes prémű állatot kifüstölje, tüzet gyújtott a fa belsőjében. A fa kigyulladt és a tölgy, amely annyi évszázad viharát diadalmasan állta, most elégett.

Kína egyik leggazdagabb kaucukültetvényese kecskeméti fiú. Kecskemét nemcsak misszionárius ferences barátokat adott Kinának, hanem még egy kaucukültetvényt is. Ez az utóbbi érdekesség a Kecskeméten 83 éves korában most elhunyt Haász Dávid kérdemesült kereskedő halála alkalmából pattant ki. A Kecskeméti Közlöny írja, hogy az elhunyt öreg Haásznak Ferenc nevű fia Kinában él s ma már Kína egyik leggazdagabb kaucukültetvényese. Ez a kalandos sorsu kecskeméti fiú a francia idegen légióból sodródott a messze Kinába.

Egy rendőr agyonlőtt egy betörőt. Január hó 10-én Budapesten, a ferencvárosi pályaudvar mellett őrszolgálatot teljesítő Csavajda István rendőrfőtörzsrádmester ellenőrző körútját végezte. Mikor a rendőr a pályaudvar Markusovszki-ut mentén elhúzódó részén haladt, betörőjárás nyomait fedezte fel. A rendőr bemászott egy résen és tettenért egy fiatalembert, aki éppen a raktárt fészegette. El akarta fogni, de a betörő futásnak eredt. A rendőr utánvetette magát és megállásra szólította fel. Pár percig tartó hajszát után utólrta. A betörő ekkor szembefordult vele és rátámadt. A rendőr kardot rántott. Elkeseredett dulakodás kezdődött, a sikos uton megcsuszta és mind a ketten elesetek. A rendőr került alulra és a betörő fojtogatni kezdte. Csavajda főtörzsrádmester szorongatott helyzetében kiranította revolverét és rálőtt a fölötté térdeplő betörőre, akit a golyó a száján ért. A fiatalember véresen esett össze. A rendőr a mentőkért telefonált, akik rövidesen megjöttek és segítségben akarták részesíteni a lelőtt embert, de már nem lehetett rajta segíteni, a golyó halálos sebet ütött rajta és a fiatalember meghalt.

Szerb határőrök agyonlöttek két magyar csempészt. Kofor közelében a magyar-szerb határ mentén szolgálatot teljesítő szerb határőrök két magyar terülről érkező csempészzel találkoztak. A megállásra felszóllított csempészek menekülni próbáltak, mire a határőrök rájuk tüzeltek és megölték őket. A csempészek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani; jelentékeny árumennyiséget találtak náluk.

Leszakadt a mennyezet tanácskozás közben. A Hadirokkantak Országos Szövetségének budapesti, Benczur-utca 2. sz. ház földszintjén lévő helyiségében január hó 12-én, délben tanácskozás folyt. Javában folyt az ülés, amikor egyszerre csak recsegve, ropogva, nagy robajjal leszakadt egy darabon az elnöki terem mennyezete. Közel két és fél négyzetméternyi területen, husz centiméter vastagságban zuhant le a mázsás súlyú vakolat-tömeg. Óriási porfelhő keletkezett s mikor elszórt, két sebesült feküdt a földön: a HONSZ két társelnöke, Szöllösy Ferenc és Sárkány Ferenc. A lezuduló törmelék nagyrésze rájuk zuhant, Szöllösy a lábán, Sárkány pedig a kezén szenvedett sérülést. A HONSZ emberel a szomszédban lévő Glück-szanatóriumba telefonáltak, ahonnan orvosok siettek át és segítségben részesítették a sebesülteket.

Ki tanítja a vadgerlét...

Ki tanítja a vadgerlét,
Szereltemre, dalra?
Ki mondja meg, mikor legyen
Egyik sziv a másik szivnek rabja?
Engemet se tanítottak...
Szereltemre... senki.
A ragyogó kék szemedből
Tanultam meg én is csak szeretni.

Ki mondja meg az utmenti
Vadrózsabokornak,
Fehér szirma mikor nyíljon,
S hogy tavasz van, ki mondja meg
annak?

Ennekem se mondta senki,
Hogy élsz a világon,
Mégis mostan térted száll,
Este, reggel minden imádságom.

Irta: GYULAFY.

A budapesti Angol Park hó alatt

PÁSZTORTÜZ

Nyilassy Sándor festőművész

Ezt a nevet, a Nyilassy Sándor festőművész nevét is véssétek emlékezetekbe, foglaljátok szeretetekbe testvéreim! Testileg most a napokban már elmenekülnék. A szegedi temetőben, szeretett édesapja sirja mellett, az áldott magyar aranyhomokjában pihennek tölgyfa-koporsóba zárt porlandó hamvai az ellobbant, porhüvelyéből kiégett nagy magyar tehetségnek, a magyar mező, a magyar Tisza, a magyar falu, a magyar falu népe legihletettebb, elbájolóan kedves festetőjének.

Az Ur felülbíráhatatlan akarata folytán időelött, alkotó képessége teljes erejében mene el a 61 éves Nyilassy Sándor. A nagytehetségű művész annakidején Németországban, Franciaországban, Hollandiában, Angliában, Spanyol- és Olaszországban alapozta meg, iskolázta ki rendkívüli tudásait és gyönyökönt becses, hamvas festményeit kezdettől felismerte, nagyraértékelt, alkalomadtán aranyáron megszerezte a műértő külföld, ahol mérhetetlen kilátások és alkalmak nyíltak meg az érvényesülésére. És a magyar földhöz, a magyar néphez hű Nyilassyt mégis hazahozta lelke és vágyódó nagy szeretete, de itt sem a forrongó pesti kirakatot kereste. Szegeden, szülőföldjén települt meg, s azóta ott a szőke Tiszamentén évtizedeken keresztül és ezer meg ezer változatban rajzolta a falu, a pusztá dolgos magyar népet. A szegedi tanyaság, a rácoktól elrabolt Horgos, de legkivált az Árpád-kori kis, ősmagyar Tápé-falu virágos földje, fehér népe tiltették meg művészlékkét és művészi vásznait ezer és ezer bűbajos, gyönyörű népleti jelelennel. Áldott kalázosokkal gazdagon, mint letaroltan örökítette a magyar Alföld rónáinak és a kanyargó Tiszának varázsos szépségeit, amikéni e gyönyörű földnek remek népet is munkaközben és festői magyar ünnepelőben együtt. A fehér viseletű tápéi leányokról és recsegő csizmás mándruc tápéi legényekről különösen megható remekeléseket festett, hogy e fajta nemességét hirdessék, fenn-tartsák időtlen-időig... A magyar falu történetikéjé festője volt és marad a nagyszerű Nyilassy. Amnyira ragaszkodott az ősi Tápé faluhoz ott a kanyargó Tisza mentén, hogy a falu végén nádfedeles kis paraszti házat is vásárolt és mellé ritka szép fászkertet is telepített, s a földmivesnépet szeretett, a jó falusi néptől viszont szeretett, a nagy felfordulás után, ezernyi gondja között, ott élte legboldogabb napjait, ott alkotta legbájosabb remekait a magyar falu nagy festője. Illó, hogy távoztával mi is örök hálával imádkozzunk érte.

MÓRICZ PÁL

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Ha valaki saját termésű borát el akarja kicsiben mérni, milyen engedélyre van szüksége? 2. Joga van-e a községi előjárásának különböző nagyságú fogyasztási adót szedni és ki lehet-e egyezni esetleg a hatósággal az adó nagyságában? (M. R., Dusnok). — **Felelet:** 1. Saját termésű borának kicsiben kiméréséhez termelői kimérési engedélyt kell szereznie. Egyszerűen kérvényt adjon be az illetékes pénzügyigazgatósághoz, jelentsse be, hogy mekkora szőlője, mennyi termése van, csatolja állampolgársági és erkölcsi bizonyítványát a kérvényhez és ennek alapján az engedélyt megkaphatja. Azonban, mint írja, 150 liter bor kiméréséhez nem érdemes ennyit kérvényezni, inkább adja el egy korcsmárosnak kis tétel borát. 2. A hatóságok mindenkitől csak ugyanazt a fogyasztási adót szedhetik ugyanabban a községben. Ha bárki az előjárásánál Öntől magasabb adót követel, jelentsse be a jegyző urnak, ha pedig ott sem kapva orvoslást, a járási főszolgabíró urnak. 3. A fogyasztási adóatlányozásról, illetve kiegyezésről leginkább italmérési engedéllyel bíró korcsmák alkudozhatnak, vagy nagyobb termelők. Egy-két hektós készlet mellett nem hisszük hogy a hatóság Önnel egyezkedést kezdene.

Kérdés: Hol szerezhetem be mézes fehér, fehér dinka, olasz rizling szőlővesző szükségletet? (4797. sz. előfizető). — **Felelet:** A felsorolt szőlőfajok szelektált vesszőit beszerezheti jótállással Bohn József szőlőbirtokos vesszőmintatelepéről, Kistemplomtanya, posta ugyanott. Ha ir, címére elküldik a telep legjobb szakárjegyzékét, melyben 140-féle csemege- és borszőlőfaj szakleírása és árjegyzéke szerepel.

Kérdés: 1. Milyen képzettséget lehet szerezni a G. H. tanfolyamon? 2. Milyen előképzettség szükséges ahhoz, hogy valakit a Ludovika Akadémián felvegyenek? 3. Hol kapható és mennyiért Magyarország falstérképe 40×40 centiméter nagyságban? (K. F., Mátrasztelec). — **Felelet:** 1. Gazdasági tiszté képesít. 2. Gimnáziumi, reál-gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi és egyéves önkéntesi szolgálat. 3. Kapható kiadóhivatalunkban 80 fillér előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Jár-e nyugdíj vagy végkielégítés annak, aki 26 évig volt egyfolytában szolgálatban szőlőtelepen, mint szőlőkezelő? 2. Kapható-e a 10×16. film ur-gol Kodak-fényképezőgépre és ha nem, hol lehetne a gépet értékesíteni? 3. Kinek adhatnám el pár darab tudományos könyvem? 4. Mikor lehet a jutasi altisztképző iskolába bejutni? 5. Ki a honvédelmi miniszter ur? Hol lakik? Ha kérnek tőle valamit, kell-e rá bélyeg? (Ifj. K. Z., Heves). — **Felelet:** 1. Nem jár, mert magángazdaságban dolgozott. 2. Nem kapható film, csak lemez. Fényképezőgépét legjobban kézalatt tudja értékesíteni, ha így nem sikerül, úgy próbáljon hirdetést közzétenni helybeli lapjukban. 3. Itt közlünk pár antikvárium címet, próbálja nekik közvetlenül felajánlani a kérdéses könyveket megvételre: Faragó Zsigmond, IV., Muzeumkörút 33; Fischer Sándor, V., Vilmos császár-ut 58; Székely Albert, VIII., József-körút 21; Aczél Testvérek, IV., Muzeumkörút 9. szám. 4. A jutasi altisztképző iskolába felvétel a nyár folyamán lesz. A

felvétel időpontját és a feltételeket a hivatalos lap kellő időben közzé fogja tenni. 5. Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök, Budapest, I., Szentgyörgy-tér 3. szám. A kérvényre 2 pengős bélyeget kell ragasztani.

Kérdés: Ötven százalékos hadirokkant vagyok s eddig a rokkantsági járulékot nem igényeltem, hova forduljak most? (M. J., Békéscsaba). — **Felelet:** Adjon be kérvényt a honvédelmi minisztérium rokkantsági osztályához, Budapest, Gróf Hadik-laktanya, I., Horthy Miklós-ut 24-26. szám.

Kérdés: Hol értékesíthetném 10 vagón akácfaomat? (B. A., Győrvar.). — **Felelet:** Itt közüljük pár fanagykereskedő nevét, forduljon közvetlenül hozzájuk: Kronberger A., VII., Tárnok-u. 12.; Lipner és Tausz, VIII., Szeszgyár-u. 8.; Cilcer Aladár, V., Wahrman-u. 15-17.; Kárpátia Fakereskedelmi Rt., VII., Tököllyi-u. 14. sz.

Kérdés: Miért nem közölte a „Vasárnap” a revíziós pályázat eredményét? (N. J., Csongrád). — **Felelet:** Sajnos, oly csekély számban érkezett be pályamunka, hogy nem volt érdemes velük foglalkozni.

Kérdés: Nagypámnak 600 korona értékű hadikölcsönkötvénye van, lehet-e ezt ma kedvező áron értékesíteni? (Cs. K., Garabonc). — **Felelet:** Nem lehet. Ha ma eladná, úgy legfeljebb 1-1.50 pengőt kapna érte. Ezért leghelyesebb, ha megvárja a kormányelnök ur által kiáltásba helyezett méltányos valorizáció időpontját.

Kérdés: 1. Hol kaphatnék jutányos áron villanyvezetékdrótot? 2. Kiknél érdeklődhetnék használt esztőlógép és herefejtő után, hogy ügynöki jutalékok ne keljen fizetnem, ha venné akarok? 3. Hol kaphatók és mennyiért esztőlógép és herefejtő kezeléscről szóló könyvet? (Hü előfizető 4515.) — **Felelet:** 1. Legkedvezőbb áron a helybeli villanyos üzemből, vagy ha az nincs, úgy Környékükön

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcosai a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközösségnék egy a közszükségleti cikkekkal való ellátása, mint legfontosabb természetének értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmataru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközön-tég tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, természetelt ott értékesítse és üzletrészejegyzések révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

lévő valamelyik városi villanyos üzletbe szerezheti be, mert a fővárosból olyan csekély mennyiséget, melyre Önnek szüksége lehet, csak ráfizetéssel vásárolhat. 2. Forduljon az itt felsorolt mezőgazdasági gépgyárakhoz, nekik tudunkkal rak-táron van a fent kérdezett használt gépek közül. Kühne mezőgazdasági gépgyár rt., VI., Vilmos császár-ut 59. sz.; Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth magyar gépgyári művek rt., VI., Lehel-u. 10.; Nemzetközi gépkereskedelmi rt., V., Vilmos császár-ut 32. sz. 3. Cséplőlógép és herefejtő kezeléscről könyvet kaphat kiadóhivatalunkban 1.70 pengő, valamint 20 fillér portóköltés előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Mi a hajdinának a vételára és hol lehetne legjobban értékesíteni? 2. Hol lehetne első- és másodrendű szénát és löherét értékesíteni vagóntételeben? 3. Rokkantügyekben tanácsért hova lehet fordulni? (Vitéz F. K., Kisrődök). — **Felelet:** 1. A hajdina idényeik és ezért május-június hónapokban lehet legkedvezőbb áron értékesíteni. Jelenleg a vételára 15-17 pengő körül mozog. Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt., Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. 2. Itt közüljük pár takarmánynagykereskedő címét, próbálja meg nekik közvetlenül felajánlani megvételre készleteit. Bálint Gyula, V., Pozsony-u. 11.; Heincz Leó, VI., Lehel-u. 26.; Kertész Rezső, VIII., Berzsenyi-u. 1.; Klein Lajos, V., Klótd-u. 22. szám. 3. Forduljon a Hadirokkantak, Hadifözvegyek és Hadiárva Országos Nemzeti Szövetségének központjához, VI., Benczúr-u. 2. sz. Egyben közüljük, hogy szölszeti kérdésére legközelebb válaszolunk.

Kérdés: 1. 1921 január 26-án betettem a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankba 99.898 koronát, mi annak a mai értéke és kérhetem-e a banktól betetem kifejtését? 2. Hol kaphatok akumulatorok kezeléscről és szerelésével foglalkozó könyvet és mennyiért? (Ifj. N. J., Ipolyvece). — **Felelet:** 1. Kamatok nélkül körülbelül nyolc pengőt ér. A takarékbetéteket nem valorizálták. 2. Kapható kiadóhivatalunkban 1-4 pengős árig, valamint 20 fillér portóköltés beküldése mellett.

Kérdés: 1. 1933 tavaszán pályáztam a főváros által kiírt 100 gyakornoki állás egyikére, azidő kérvényemre nem kaptam választ, történt-e kinevezés és ha igen, úgy kérvényem mellékleteit mikor kapom vissza? 2. Megszeretnék nőülni, de környékünkön nincsen olyan leány, aki megfelelő földhozománnyal rendelkezne, eelből helyes volna-e és eredményes, ha a „Vasárnap”-ba hirdetést feladnék? 3. Foxi kutyám állandóan rángatózik, ha lefekszik, megmutassam-e állatorvosnak? 4. Kaphatnék-e az államtól fajsertést és ad-e állam e célra pénzsegélyt? (Ifj. Sz. S., Nagymányok). — **Felelet:** 1. Még nem történt kinevezés. 2. Próbáljon meg lapunkba hirdetést közzé-tetni. 3. Nem szükséges. Ezt minden kutyát megteszi. 4. Állami tenyészállataknak nincsen; de a fővárosban tavasszal megtartandó tenyészállatkiállításon és vásáron vásárolhat kedvezményes kölcsönrel fajsertést. Erre nézve mai számunkban részletes felvilágosítást nyerhet.

Nagy Ördög Márton és társai, Feketeszlé, Szeged. Kérjük, közüljük velünk közelebbi és pontos címüket, mert a posta visszaküldötte az Önöknek írt leveleinket.

Kérdés: 1. Mennyi kéményseprési díjat kell fizetni vidéken egy kémény után? 2. Milyen vallású Meskó Zoltán és Csór Lajos? 3. Igaz-e, hogy 5 évi adótörlesztést engedélyezett a kormány azoknak, akiknek 1933. évre kivetett adójuk után haladja meg a 250 pengőt? (1934. B. sz.) — **Felelet:** 1. A 20.300/1933. sz. kereskedelmi miniszteri rendelet függeléke intézkedik a vidéki, kis- és nagyközségekben szedhető kéményseprési díjakról s megállapítja, hogy egy földszintes ház kéménye után a tisztított 18 fillért köteles fizetni. 2. Ilyen természetű kérdések megválaszolására nem vállalkozhatunk? 3. Igen.

Kérdés: 1. Hol lakik Albratos Artur német költő, aki 1932-ben volt Magyarországon? 2. Van-e Szegeden repülőiskola és ha igen, mi a felvételi díj? (S. M., Tótkomlós.) — **Felelet:** 1. Tartózkodási helyét nem tudtuk megállapítani. 2. Nincs.

Kérdés: 1. Van-e Budapesten olyan szövőiskola, mely a végzett növendékét feltétlen állásba helyezi? 2. Mibe kerül gépjárművizsgára előkészítő, valamint traktor- és motorkezeléssel foglalkozó könyv? 3. A Duna-Tisza-csatorna megépítéséhez resznek-e fel munkásokat és mikor? (Sz. J., Pincehely.) — **Felelet:** 1. Nincsen. 2. Ára 3 pengő, kapható kiadóhivatalunkban, a pénz, valamint 20 fillér portóköltés előzetes beküldése mellett. 3. A Duna-Tisza-csatorna építésének megkezdése még a messzi távolban van.

Kérdés: 1. A mezőgazdasági kiállításon három pár galambbal szeretnék részt venni, hogy kell fordulnom bejelentés vételt? 2. Mi a címe a fűszerkereskedők lapjának és hol van a kiadóhivatala? 3. Hol vannak Budapesten állásközvetítő irodák? (Sz. M., Kenyérmezőutó.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. 2. „Fűszerkereskedők Lapja”, Budapest, IV., Andrássy-ut 2. szám. 3. Tanoncok, kereskedelmi alkalmazottak, magántisztviselők munkaközvetítő hivatala: Budapest, VIII., József-utca 33. szám.

Kérdés: 1. Tejgazdaságot szeretnék szervezni községünkben, milyen alapon kell azt megkezdni és hol értékesítenénk majd az előállított vaj- és tejkészítményeket? 2. Az iparostanoncoknál mennyi a legrövidebb inaskodási idő? 3. Mi a címe az Országos Központi Hitelösztöveknek és Hont-megyében van-e fiókjuk? (S. J., Nagybörzsöny.) — **Felelet:** 1. A fenti kérdésben forduljon az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ-hoz (Budapest, I., Horthy Miklós-ut 113-121.), honnan részletes felvilágosítást kaphat. Hivatkozzék ráunk. 2. Két év. 3. Budapest, V., Nádor-ut. 22. sz. A hontmegyei Nagybörzsöny község a nagymarosi OKH-fiókhöz van beosztva.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. L., Nagybjom. A múlt számunkban közölt adatokat következőképpen helyesbítettük: Ifj. Kiss S. János 21 éves és nyolc középiskolát végzett. Ifj. Rakk István 21 éves és a székesfővárosi téli gazdasági iskola II. éves hallgatója. — **R. F., Zsámbék.** Közölje velünk biztosítási kötvényének számát, valamint biztosításának időtartamát. — **B. I., Galambok.** Forduljon az illetékes árvászkézhöz, mely kiskorúsága alatt pénzt kezelte és tőle tudja meg, hogy főkáját hová helyezte le bírói letétbe. — **N. A., Lébény.** A kért

árjegyzéket megküldöttük. — **L. V., Kistéplomtanya.** Kérését teljesítjük. — **M. J., Nyugotszenterzsébet.** 1933. december hó 31-ig még 1 pengő és 66 fillér jár. — **K. J., Kiselek.** 1933. évi előfizetése rendezve van, a 2 pengőt folyó évre fogjuk könyvelni.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, január hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyula, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő, január hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Baktalórántháza, Büdöskút, Győr, Heves, Kapuvár, Kótelek, Kunmadaras, Mátészalka, Órkény, Ráckeve, Solt, Szendrő (bizonytalan), Szigetvár, Tállya. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Devecser, Nemesvid, Szécsény. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak, Tatabánya.

Kedd, január hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Gesztely, Solt. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske, Devecser, Szécsény. — **Kirakodóvásár:** Diósjenő.

Szerda, január hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Zalaszentlászló. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske.

Csütörtök, január hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Marcaltó, Nagyharasny, Ujfehértó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csökölly, Vép. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nemessándorháza.

Péntek, január hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Makó, Szentés, Vasvár.

Szombat, január hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota, Makó, Szentés. — **Marha- és sertésvásár:** Szekszárd.

T R É F Á K

Mari és a gyertya

A tanácsoséknál elromlott a villany, aminek következtében gyertya ég az összes szobákban. Este aztán, mikor a tanácsosné kimegy a cselédszobába és meglátja, hogy ott két gyertya ég, szigorúan rászól a cselédnőre:

— Hallja, Mari, talán elég volna magának egy gyertya is!

— Egy ez, — feleli Mari ártatlanul — csak kettő van vágva.

Olcso kávéház

— Ez aztán valóban olcsó kávéház!

— Igazán?

— Ugy ám. Egy kávét, két süteményt és egy télikabátot kaptam 60 fillérért.

Az más!

— Nem értem. Sehogy sem tudom felismerni a feleségedet. Hogy tudta magát ennyire elváltoztatni?

— Nagyon egyszerűen. *Ma nem festette ki az arcát.*

A szemtelenség netovábbja

— Nagyságos asszonyom, kérek egy kis kenyérválót.

— Sajnálom, jó ember, de nekem sincs.

— Akkor okosabban tenné a nagysága, ha ahelyett, hogy a napot lopja, holdulni menne.

Furcsa bosszu

Egy tisztviselő bőszt vegetáriánus és állandóan a husevés ellen prédikál. Egyszer a barátja bemegy egyik mellékutcában egy kis étterembe és csodálkozással látja, hogy a tisztviselő egy sarokasztalnál hatalmas nyulgerinccel birkózik.

— Mi az, — szól rá — te mindig a hus ellen prédikálsz és nyulat eszel?

— Csak bosszúból.

— Mi az, hogy bosszúból?

— A nyul tudniillik megeszti előlem a káposztát.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

D kutya kacsá N
(=e)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

2. Pontrejtvény.

G . á . z . a . s . i . é . a .
a . y . r . a .

(Beküldte ifj. Gusztics János Háromfáról.)

3. Szórejtvény.

K női név aszpirin víz
(=t)

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzséről.)

4. Szórejtvény.

Kaposvár berek

(Beküldte Börcsök Etelka Makóról.)

5. Pontrejtvény.

S . r . k . s . á . y . z . b . a . o .
(Beküldte Börcsök Etelka Makóról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, a 6-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A múlt évi 52—53-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Pusztaszer.** 2. Szórejtvény: **Kondoros.** 3. Szórejtvény: **Magának tanul az ember.** 4. Szórejtvény: **Faluszövetség.** 5. Szórejtvény: **Kanonok.** 6. Szórejtvény: **Tegnapelőtt.** 7. Szórejtvény: **Csenevész.** 8. Szórejtvény: **Szuperfoszfát.**

Megfejtették: Simon Viktor, Lőke József, Szabényi Gizike, Gergye Ferenc, ifj. Horváth György, Antók Imre, ifj. Kún Mihály, Ellenberger Henrik, ifj. Domonkos Pál, Ókigyósi Hangya, Halmos Gábor, Szücs Ferenc, Vargha Anna, Günther Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Horváth György (Nagybátony) és Gergye Ferenc (Felsőmocsolád).

Az első számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOL BÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ [58]

Sifirozott táviratok, parancsok és titkos jelzések hieroglifáit jelezték a gépek. Egy óra tájban éjszaka, valamennyi hadihajó Marconi-állomásán a következő jelzés rajzolódott ki:

„K-K-K-K-K- Dansky őrnagy.“

A környező hajók tisztjei értelmetlenül bámultak egymásra, amikor a jelzést megkapták. Valamennyien türelmetlen felvilágosító kérdésekkel ostromolták meg a vezérhajó parancsnokát, aki azonban maga sem értett meg semmit e rejtelmes jelzésből. A sport-sapkas, civilruhás férfi elé is oda került a titokzatos jelzés és Cardon arca mintha egy árnyalattal halványabbra sápadt volna, amint végigolvasta.

— Parancsnok ur, — mondotta az izgalomtól remegő hangon — most jól figyeljen a következő percek eseményeire. Nemsokára a nyílt tenger felől eldördül néhány ágyulövés. Figyeljék messzelátóval a felvillanó fényt, mérjék le a távolságot és nem törődve azzal, hogy mi a válasz az ellenséges állam részéről, kezdjenek tüzelni abba az irányba, honnan az első lövés elindul. Elég, ha minden hajó egy lövést lead, aztán megindulhat az ütközet a császár és a haza nevében a szembenálló flotta ellen.

A parancsnok bólintott és kiadta az utasításait. Messze a nyílt tengeren egy — tizenhárom jelzésű — cirkáló kapitánya pontosan megértette az előbbi Marconi-jelzést. A tizenhárom számú cirkáló különös és pompás hadihajó volt. Alig néhány napja került ki az Andreas-cég gyárából — Dansky őrnagy rendelése nyomán. Nem volt sem hazája, sem lobogója, sem neve ennek a hadihajónak, mindig annak az államnak a lobogóját vonta fel a tengeren, amelyiket éppen a szükség megkívánt és mindig a nyílt tengert járta. Óriási menetsebességgel rendelkezett és az utóbbi időben itt cirkált a két szomszédos állam hadiflottája körül.

Abban a pillanatban, amikor a tizenhárom cirkáló Marconi-gépei a rejtélyes K-Kjelzésű táviratot elfogták, a távirótitst lerohant a hajó parancsnokához:

— Megjött a jelzés! Indulás! —

ordította teli torokkal.

A következő pillanatban a hajó összes ágyui megdördültek... Ugyanakkor a hajógépek teljes menetsebességgel dolgozni kezdtek, úgy, hogy a cirkáló karsuorra mély tajtékot vágott a sötétlő habokba. Alig, hogy a lövések eldördültek, teljes gőzzel megindult az ellenkező irányba a cirkáló.

— Hurrá! — hangzott a legénység ajkán.

Ugyanekkor azonban megdördültek az ágyuk a bulubisi flotta felől is. Bömböltek az ércortku szörnyetegek, a fényszóró kékes-fehér fénycsói hasították át az eget és nappali világosság terjedt el messzi kilométerkörzetben a tenger felett. Az erős világosság-nál tisztán látszott, mint csapkodnak a torpedólovegek és gránátok a menekülő tizenhárom cirkáló körül és tisztán látszott az a telitalálat, amit a bulubisi flotta vezérhajója adott le a magános páncélos cirkálóra s ami derékban szelte ketté a pompás hajót.

A következő percben villámgyorsasággal aláüledt a tizenhárom páncélos cirkáló. Amikor a fényszóró csóvája keresgélni kezdte, csak a nyugtalan és felkavart tajtékos hullámok és néhány uszó fadarab jelezte, hogy azon a helyen néhány percel előbb egész sereg virágzó élet semmisült meg.

Közben megdördültek az ellenséges flotta ágyui is. Mintha a pokol ördögei szabadultak volna fel, kattogás, bömbölés, fülsiketítő dörej reszkettette meg a levegőt, miközben egymástán cikáztak, kósza villámként, a lövések felvillanó tüzcsoái, röpködtek a világítópisztolyok lövedékei, susteretek a gránátok, bugtak a torpedók, úgy, hogy a tenger messze környéken ezüstösen fénylett az elkábult halak tömegétől.

Kurta tíz perc múltán életre-halálra megindult a harc, összecsaptak az ellenfelek. És az ágyudörzésnek tompa visszhangja támadt kelet és nyugat, észak és dél felé, mindenütt, úgy, hogy néhány nap múlva lángban állott a fél világ... 1914 nyaráat mutatta a naptár... Dansky őrnagy rettentő játéka mégis sikerült — bár ő maga ott pihen már a tenger fenekén...

... Öt esztendővel később, 1919 nyarán, Párisban a Café de la Paix terraszán egymás nyakába borult két férfi, akiről a bennszülött párisi nyomban felismerte a külföldit. Az egyik magastermetű, szálas „boche“ volt, katonás tartásu, napégetett arcu, erős férfi, kinek homlokát hatalmas kardvágástól eredő sebhely diszitette. A másik kistermetű, elegánsan öltözött férfi volt, ki jobblábát bicegve húzta maga után, azzal a jellegzetes mozgással, ami nyomban elárulja a mulábat.

— Ugy-e, megmondtam, Perrin kartárs, — kiáltotta az utóbbi diadalmas hangon — ugy-e, megmondtam, hogy kissé hosszú lesz a viszontlátás terminusa! Elnyult ime a világháboru végére!

— Kedves, kedves Cardon doktor... hát hogy került ide?

— Esküvön voltam! Olvashatta az újságokban, hogy az emigráns Szidorovszky tábornok ma vezette oltárhoz Thamar főhercegaszszonyt, a bulubisi trónörökös özvegyét... Odahaza forradalom van, a forradalomban pedig nincs dolga a rendőrnek... Eljöttem hát, hogy gyönyörködhessenem két fiatal lélek boldogságában. Különösen, ha ez a két fiatal lélek olyan jó ismerőse mindkettőnknek!... Hát ön?

— Nálunk is elkergették a császárt... Nincs otthon semmi keresni valóm többé — mormogta sötétben Perrin.

A két barát letelepedett egymás mellé a kávéház terraszára és sokáig hallgatva bámulták a világváros kavargó embersokadalmát, a lengeruhás kacagó párisi nőket és az egész élet vidám, boldog békevárosát. Hallgattak, mint ahogyan csak azok tudnak hallgatni, akik sok szenvedést éltek át és sok vért és könnyet láttak. Hallgattak, mint ahogyan csak azok tudnak hallgatni, akik mélységes titkot hordanak eltemetve lelkük mélyén, mélységes titkot, amiről józan értelmük megsugta, hogy ha felfednék, egy sem adna hitelt senki a szavuknak. Hallgattak és némán megszorították egymás kezét.

VÉGE.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak január hó 16-án.

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszta 77 kg-os 7.85—8.05, 78 kg-os 7.95—8.15, 79 kg-os 8.05—8.25, 80 kg-os 8.15—8.35, *felsőtisztai* 77 kg-os 7.70—7.90, 78 kg-os 7.80—8, 79 kg-os 7.90—8.10, 80 kg-os 7.95—8.25, *jászsági, fejemegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai* 77 kg-os 7.55—7.65, 78 kg-os 7.65—7.75, 79 kg-os 7.75—7.85, 80 kg-os 7.85—7.95. *Pestvidéki rozs* 4.25—4.30, egyéb 4.25—4.30, *takarmányörpá* elsőrendű 7.10—7.30, másodrendű 7—7.10; *sörárpa* elsőrendű 10.50—11.50, másodrendű 9—9.50, harmadrendű 7.75—8.50; *zab* elsőrendű 8.30—8.40, másodrendű 8.20—8.30; *uj tengeri* 5.95—6.05; *6-tengeri* 7.80—7.90; *körpa* 6.25—6.35; 7-es liszt 9.50—10.50, 8-as liszt 8.80—9 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 8.14—8.15, májusra: 8.33—8.35. *Ros* márciusra: 4.84—4.86, májusra: 5.14—5.16. *Tengeri* májusra: 7.96—7.98, júliusra: 6.20 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.*) Az utolsó hetek csöndességét immár élénkebb tevékenység váltotta fel. Főleg *lucernamag* iránt mutatkozik érdeklődés és ennek következtében az árak emelkedtek. *Lóheremag:* a készlet egy Magyarországon, mint Romániában már nem számottevő, de Csehországiakiban, úgy látszik, még aránylag nagyobb kivitelű felesleggel rendelkeznek. *Tavaszi búkköny:* A kínálat megerősödésével a kereslet megcsappant és az árak kissé lemorzsolódtak. *Őszi borsó* irányzata ellanyhult. *Fehér napraforgómag* változatlanul szilárd, a piacra kerülő kis tételek emelkedő áron könnyen elhelyezhetők. *A budapesti áru- és értéktőzsde jegyzései nyersáruért 100 kilónként, budapesti paritásában:* Repece 25—26; köles, vörös 8.75—9.25; köles, vegyes 8.50—8.75; lucerna 130—145; lóhera arankamentes 160—170; tavaszi búkköny 8—9; lenmag kisméretű 24—25, nagyszemű 27.50—28.50; tökmag elsőrendű 28—29, másodrendű 24.50—25.50; napraforgó fehér 22—23, vegyes 12—12.50; kék mák 36.50—38; borsó: Viktória 9—10, Expressz 13.50—15; bab: szokvány 10.25—11, tarka 8.75—9.25, gömbölyű fürj 15—16.50, hosszú 14—15; lenese, kisméretű 19—22, közép 24—28, nagy 30—36; szárított répaszelet 5.50—6.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7, borsóhéj 6.25, borsókörpa 6.25, buzakonkoly 5.50, konkolydara 6.50, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 10, repecpogácsa 7.75, rozskonkoly 5, rozskörpa 6.20, rozstakarmányliszt 7, tökmagpogácsa 13 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti szén, másodrendű 4—5, harmadrendű esomagolásra

2.50—3.80, sarjuszéna 3—4.20, muhar-széna 5.20—5.80, lucernaszéna 6.20—6.50, zabosbúkköny-széna 4.80, alomszalma elsőrendű 3, másodrendű 2—2.40, zsup-szalma 4 pengő métermázsánként, kénként 30 fillér.

Cirokszakál, takaró szalma átlagárban 26—28, bélés szalma átlagárban 14—16 pengő métermázsánként. *Cirokrag* 4.25 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosörök. Elsőrendű belföldi jármosörök (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosörök (fehér) 38—40, másfél éves üszök 38—40, másfél éves tinók 38—42, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tej és tejtermékek: Tejfeles tej 32, lefőzött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 40—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.50—3, csirke 0.80—2, pulyka 2.40—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.20—1.60, csirke 1.20—2.10, kappan 1.50—2, ruca, hizott 1.10—1.40, lud, hizott 1.10—1.40, pulyka, hizott 1.20—1.50, pulyka, sovány 1—1.20, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 12—16, főzőtojás és apró 10—13 fillér darabonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2, gerinc 3—4, lapocka 1—1.20, többi része 0.30—0.40, őz, gerinc 3—4, vaddisznó, comb 2.80—3, többi része 0.30—0.40 pengő kilogrammonként. Nyul, borbén 1.50—3.20, fácán 1.50—2.80, fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer, mák, méz és szappan: Paprika édes, nemes 4—5.20, félédes 3.60—4, rózsá 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergett méz 1.40—1.60; háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 0.96—1.10, sózott, kenyer 1.20—1.60, füstölt 1.30—1.80, hárj 1.06—1.24, tepertő, zsíros 1.20—1.60, sertészsír, helybeli 1—1.16 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.10—1.60, harsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 12—24, petrezselyem 14—26, zeller 14—30, kalarábé 16—30, karfiol 100—180, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 12—24, fejeskáposzta 10—20, savanyított káposzta 20—36, kelkáposzta 20—46, vöröskáposzta 28—60, fejjessaláta 10—40, torma 40—140, burgonya, őszi, rózsá 9—11, nyári rózsá 12—14, Ella 8—10, kifli 14—24, tömör csiperkegomba 120—220, sütőtök 10—20, sóska 80—240, paraj, tisztított 50—90, feketeretek 14—28 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs: Alma 24—60, körte, nemesfajta 60—200, csemegezőlő 100—200, dió 100—140, dióbél 320—440, mogyoró, olasz 240—300, héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—90 fillér kilogrammonként.

Borjuvásár. Élő borjuk: Belföldi szopós: elsőrendű 75—81, másodrendű 68—74, harmadrendű 56—66, élő bárány 52 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 70—73, közepminőségű 76—80, nehéz sertés 79—80 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 50, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 190—335, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 150—285, szamár 30—40, alárendelt minőségű lovak 35—170, vágó lovak 22—200 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, páronként 100 kg vagy azonfelül súlyban 44—50, prima fiatal bárányok, páronként 75—80 kg között 36—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapjúpiac. Hazánkban jelentéktelen forgalom volt múlt évi nógrádmegyei gyapjuból, amely 1.75 pengős áron szerelt gazdát. A gyapjuértékesítésre vonatkozó tárgyalások már az illetékes minisztériumokban folynak és így rövidesen döntés várható.

Borpiac. A borpiac a múlt hetek szilárdasága fokozódott és a borárak ugrás-szerűen emelkedtek. Az Alföldön kistermelőknél alacsonyfoku borokért 1.60—1.80, 10 fok körüli borokért 1.80—2 pengőt fizettek hektoliterfokonként. Az uradalmi tételek ára 2—2.20 pengő alacsonyabb foku boroknál, magasabb foku boroknál 2.20 pengő és ezen felül ab termelőállomás. A színes árut még jobban keresték. Különösen a 12—13 Mallingand-foku óborok iránt nőtt a kereslet és az árak még magasabbak.

Szesz és szeszitalok. A szeszáruk változatlanok. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszen volt forgalom. Denaturált szesz 5 barell vételénél 77, 1 barell vételénél 81 pengőn kelt el. *Gyümölcspálinka.* Az élénk kereslettel szemben e héten gyérebb a kínálat és *türkölök* idei áru 3.10—3.20, idei nyári szilvórium 3.40—3.50 pengőn volt ajánlva. *Ónyári szilvórium*ban 4, 6-kékszilvóriumban 5 pengőn történtek üzletek. *Borpiac* 3.50 3.60 pengőn került forgalomba és élénk vételkedv mellett gyérebb volt az ajánlat a főzdek részéről. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó értendők.

Fapiac. A fapiac forgalma gyenge. A *fenyőfaárak* általában szilárdak. *Lombfában* alig van kereslet, a kivétel is szűnnel. *Tűzfában* a kereslet gyenge, de az árak tartottak. *Bükkhasábfá* ára 205—300, cserhasábfá 235—245, gyertyánhasábfá 255—260 pengő vagononként, budapesti paritásában.

Idégen pénzemek vételi és eladása ára január hó 15-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 18.50—18.90; dollár 357—367; kanadai dollár 351—371; holland forint 230.80—232.20; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 16.95—17.07; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.65—65.15; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

Dollár és fontra

szóló zálogleveleket, kötvényeket pengő ellenében vesz és elad, valamint ezekre kölcsönt folyósít: **Barna-bank**, Budapest, V., Nádor-u. 26. Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934 JANUÁR 21—27.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

21

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. Szentbeszédet mond P. Vid József. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly muzsika. 2: Gramofonlemez. 3: A földmivvelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 1. K. Takách Gyula gazdasági felügyelő: „A burgonya értékesítése. 2. Sajó Elemér miniszteri tanácsos: „Vízközlekedésünk jelentősége a mezőgazdaság szempontjából.“ 3.45: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara; könnyű zene. Közben 4.30: „A darumadár“. Hankó Béla előadása. 5.30: „Vigasságok a régi Pest-Budán.“ Jeszenszky Sándor előadása. 6: Harmonikaegyüttes; könnyű muzsika. 6.30: „Nippon dalol.“ Japán versek és dalok. Előadja Réthy Anny gramofon-illusztrációkkal és Kiszely Gyula zongorakísérelével. 7: Szász Ila és Szendy Lajos zongorahumorista tréfái. 7.45: Sporteredmények. 8: Budapesti Hangverseny Zenekar; tánczene. 9.20: Hírek. 9.40: Magyar Irre cigányzenekara. 11: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója; operettrészletek, dalok.

Hétfő

22

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Utazás delizsáncon. 2. Hogyan óvhatjuk meg gyermekeinket a ragályos betegségektől. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó. Időjárásjelentés. 12.05: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.25: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Bertha István szalonzenekara; könnyű muzsika. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákkörjárója: „Leonardo da Vinci“. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.40: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Hogyan sportolhat a falu“. Tóth István előadása.

5.30: Melles magyar vonósnégyes; komoly zene. 6.10: Német nyelvoktatás. 6.40: Az Operaház Énekkarának hangversenye; közreműködik Tihanyi Vilma; zongorán kísér Polgár Tibor. 7.50: „A 155-ös ur“. Nadányi Zoltán elbeszélése. 8.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; közreműködik Helene Perkin (zongora); komoly zene. 9.35: Hírek, időjárásjelentés. 9.55: Rácz Béla cigányzenekara. Lipóczky József énekszámával; magyar nóták. 11.15: Kalmár Tibor jazz-zenekara.

Kedd

23

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. könnyű zene. 9.45: Hírek. 10: 1. Vas Gereben írásából. 2. Reviczky-versek. (Felolv.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Földessy-né Hermann Lula (zongora) és Lakatos Árpád (saxofon) hangversenye. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: Csermely Gyula meséi. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató muzsika. 6.15: Francia nyelvoktatás. 6.45: Kabos Honka zongorázik; komoly zene. 7.30: „Az influenzázról.“ Torday Árpád dr. előadása. 8: Helyszíni közvetítés a Fővárosi Operettszínházról. „Sárga liliom“. Operett 2 részben, 12 képben. Bíró Lajos színműve után irták Herczeg Géza és Zágon István. Zenéjét szerzette Krasznay Krausz Mihály. Az I. rész után kb. 9.35: Hírek, időjárásjelentés. Utána kb. 11.10—12.20: Kurina Simi cigányzenekara. Közben 11.25: Németh Antal dr. ismertető előadása Madách: „Az ember tragédiája“. Mohácsi Jenő által lefordított művének bécsi első előadása alkalmából, egyes jelenetek próbájáról készült viaszlemezek bemutatásával.

Szerda

24

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Népszokások 1836-ban. 2. A fényképezés művészete. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harang-

szó, időjárásjelentés. **12.05:** Szervánszky-szalonzene; könnyű muzsika. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Csiki Benő cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „Hogyan készül a csokoládé.” **4:** A jóság katonái. (A vöröskereszt nének.) Ibrányi Alice előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** Somogyi-szalonzene; könnyű zene. **6:** Olasz nyelvtanítás. **6.30:** Gramofonlemez; hegedűművészek előadása. **6.55:** „Egy híres magyar ezermester emlékezete.” (Kempelen Farkas születésének 200 éves évfordulója.) Kempelen Géza felolvasása. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Turandot.” Dalm 3 felvonásban és 5 képből. Zenéjét szerette Giacomo Puccini. **1. felvonás után:** Hírek. Utána kb. **10.20:** Időjárás-jelentés. **Majd:** Pertis Jenő cigányzenekara.

Csütörtök 25

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárás-jelentés. **12.05:** Ipoly Jolán (ének), Szórád Ferenc (ének), zongorán kísér Polgár Tibor. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** A MÁV Gépgyár fuvózenekara; szórakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Leányok félőrája; „A szórákos művészete”. Horváthné Bányay Gratiana előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. Gazdátanfolyam. Pettenkoffer Sándor ny. szövezes és borászati felügyelő; „Szőlőművelés”. **5.30:** Heinemann-jazz. **6.10:** Angol nyelvtanítás. **6.40:** Bura Károly cigányzenekara. **7.25:** „Kényszerleszállások”. Bánhidyi Antal aviatikai előadása. **7.50:** Földes Andor és Hütter Pál zongora-gordonka szonáták. **8.40:** Kis Szinpad: „Itt a kalap — ott a kalap”. Bohózat 1 felvonásban. Irta Jean Sireaudin. **9.30:** Hírek, időjárásjelentés. **9.50:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **11:** Fejes szalon- és jazz-zenekar, Kalmár Pál énekszámokkal.

Péntek 26

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszertű apróságok. 2. Apró háztartási tanácsok (üvegtárgyak tisztítása. Felolvasás). **Közben:** Gramo-

fonlemez. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Budai György cigányzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás-jelentés és vízállásjelentés. **1.30:** Gramofonlemez; szalonzene; számok. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „A Menny és Pokol vándora”. (Dante). **4:** „A mai brit világbirodalom”. Pécsi Albert dr. előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Gyorsírtanfolyam. **5.30:** Krudy Andor cimbalmozik. **6.05:** Munkásfélőrája. **6.35:** Bachmann-trió hangversenye. **7.10:** Külügyi negyedóra. **7.25:** Vitéz Tibor énekel. Zongorán kísér Polgár Tibor. **8:** „A magyar dráma gyermekkor”. Vajthó László dr. előadása, drámai személyiségekkel. Közreműködnek a Berzsenyi Dániel reálgimnázium növendékei Boronkay Antal énektanár vezetésével. **Kb. 10:** Hírek, időjárásjelentés. **10.15:** Veres Lajos cigányzenekara. **10.45:** A Budapesti Hangverseny Zenekar; Strauss János művei; keringők.

Szombat 27

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar népmesék. 2. A népköltészet gyöngyei. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Nemzetközi vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Roósz Emil szalonzene; könnyű muzsika. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés. **1.30:** Szikla-vokálkvartett; kardszabók. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet meseórája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly és szórakoztató muzsika. **6.30:** Mit üzen a rádió. **7:** Kedvelt gramofonlemez; műdalok, táncdalok. **8:** „Petőfi Sándorka.” Kosztolányi Dezső elbeszélése. **8.30:** Magyar nóták. Előadja Karácsonyi Margit, Csóka Béla és Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **10:** Hírek, időjárásjelentés. **10.20:** Garay-jazz. **11.20:** Nőgrády-jazz.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, január hó 21., délután
3—3.45: Gramofonlemez.

CSÜTÖRTÖK, január hó 25., délután
5—5.30: Gramofonlemez.

SZOMBAT, január hó 27., este 6.30—
6.45: Gramofonlemez. **Utána:** „A hét eseményei.”